

PATVIRTINTA
 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos
 2017 m. birželio 14 d.
 sprendimu Nr. 1-1004

**VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS VYKDOMŲ VISUOMENĖS
 SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMO 2016 METŲ ATASKAITA**

I SKYRIUS

BENDRA INFORMACIJA APIE SAVIVALDYBĖS GYVENTOJŲ SVEIKATOS BŪKLĘ

Informacija apie Vilniaus miesto savivaldybės (toliau – ir Savivaldybė) gyventojų sveikatos būklę pateikiama Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2016 metų ataskaitoje.

II SKYRIUS

**SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJOMS VYKDYTI
 ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA**

**PIRMASIS SKIRSNIS
 VEIKSNIŲ APŽVALGA**

Veiksnių pavadinimas	Poveikis	Pasiūlymai (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, Savivaldybės tarybai)
1	2	3
Išoriniai veiksniai		
Valstybinio finansavimo stabilumas	Teigiamas. Finansavimas gaunamas metų pradžioje, tai užtikrina darbo užmokesčio mokėjimą laiku sveikatos priežiūros specialistams. Taip pat finansavimo stabilumas užtikrina veiklos planavimą ir vykdymą laiku	Išlaikyti esamą tvarką ateityje
Projektinio finansavimo galimybės	Teigiamas. Norvegijos finansinio mechanizmo lėšomis atnaujinti 257 sveikatos kabinetai Vilniaus miesto, Vilniaus ir Šalčininkų rajonų ugdymo įstaigose (balnai, priemonės, įranga)	Sudaryti galimybes biurams dalyvauti projektuose ir gauti finansavimą iš tarptautinių fondų lėšų
Nepakankami ikimokyklinio ugdymo įstaigų specialistų normatyvai	Neigiamas. Ugdymo įstaigose dirbančių sveikatos priežiūros specialistų normatyvas: 870 vaikų – 1 sveikatos priežiūros specialisto etatas. Sunku rasti specialistų ikimokyklinio ugdymo įstaigoms, kadangi vidutinis vaikų skaičius šiose įstaigose dažniausiai 180–300 vaikų, o specialistas gali būti įdarbinamas tik 0,25 etato (normatyvas – 870 vaikų 1 etatas). Vienam specialistui tenka dirbti keliose ikimokyklinio ugdymo įstaigose, nukenčia darbo kokybė	Keisti teisės aktus nustatančius normatyvus ir didinti finansavimą
Pradėta diegti kompiuterizuota duomenų bazė mokinių sveikatos rodiklių stebėsenai	Pradėta diegti. Apsiribojama tik moksleivių lėtinių susirgimų konstatavimu, todėl visuomenės sveikatos priežiūros specialistai negali daryti ilgalaikio prognozavimo, kuriam reikalinga ir tikslinga turėti galimybę Savivaldybės rezultatus palyginti su kitų savivaldybių rezultatais. Taip pat	Įdiegti ir tobulinti bendrą vaikų sveikatos stebėsenos informacinę sistemą, skirtą sistemingam vaikų sveikatos būklės stebėjimui ir kryptingam sveikatos

	specialistai yra priversti ranka suvesti duomenis į sistemą, nors tie patys duomenys turėtų būti įkeliami iš bendros su poliklinikomis sistemos. Sistema šiuo metu vis dar neapima ikimokyklinio ugdymo įstaigų ir jose besimokančių vaikų	politikos formavimui, kuri leis stebėti šalies mokyklinio amžiaus asmenų sveikatos būklės kitimą ir su sveikatos gerinimu susijusius sprendimus priimti remiantis objektyvia ir išsamia informacija. Nėra susieta su poliklinikomis. Į stebėsenos sistemą būtina įtraukti ūminių susirgimų stebėseną, taip pat būtina sistemą plėsti įtraukiant ikimokyklinio ugdymo įstaigas
Trūksta teisės aktų, reglamentuojančių visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų organizavimą	Neigiamas. Visuomenės sveikatos paslaugų teikėjai negali įsidiesti vienodų kokybės valdymo sistemų, palyginti savo veiklos su kitomis savivaldybėmis	Parengti ir patvirtinti teisės aktus, nustatančius visuomenės sveikatos paslaugų nomenklatūrą, paslaugų teikimo aprašus
Vidiniai veiksniai		
Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras turi licenciją visuomenės sveikatos priežiūros veiklai vykdyti	Teigiamas. Organizuojami privalomieji pirmosios pagalbos, higienos įgūdžių bei alkoholio ir narkotikų žalos žmogaus sveikatai mokymai miesto gyventojams	Tęsti veiklą pagal turimą licenciją, plėsti teikiamų paslaugų pasiūlą
Teikiamos visuomenės sveikatos priežiūros paslaugos Vilniaus rajono savivaldybėje	Teigiamas. Teikiamos visuomenės sveikatos priežiūros paslaugos Vilniaus rajono gyventojams. Esant pakankamai darbų apimčiai gerėja Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro specialistų patirtis	Tęsti visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimą bendradarbiavimo sutarčių pagrindu
Ribotos galimybės finansuoti visuomenės sveikatos priežiūrą iš Savivaldybės biudžeto lėšų	Neigiamas. Didėjant darbų apimčiai Savivaldybės biudžeto skiriamo finansavimo nepakanka	Didinti finansavimą Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biurui išlaikyti iš Savivaldybės biudžeto lėšų

ANTRASIS SKIRSNIS
VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJAS SAVIVALDYBĖJE VYKLANČIOS
ĮSTAIGOS IR SPECIALISTAI

1. Vilniaus miesto savivaldybėje visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas vykdo biudžetinė įstaiga Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau – Biuras), įstaigos kodas 301850606. Biuras įsteigtas 2008 m. rugsėjo 8 d.

2. Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biure, vykdamas visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas Vilniaus miesto gyventojams, dirbo 225 žmonių, kurie užėmė 115,75 etato.

3. Bendradarbiavimo sutarčių pagrindu Biuras teikė visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas Vilniaus rajono savivaldybėje (2016 m. vasario 11 d. sutartis Nr. 14-216, pasirašyta Vilniaus miesto savivaldybės, Vilniaus rajono savivaldybės ir Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro, vadovaujantis 2015 m. rugsėjo 23 d. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-199). Ši sutartis galioja iki 2018 m. gruodžio 31 d.

Eil. nr.	Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro specialistai	Patvirtintų pareigybių skaičius	Užimtų pareigybių skaičius	Fizinių asmenų pagal amžiaus grupes skaičius			
				Iki 44 metų amžiaus	45-54 metų amžiaus	Daugiau nei 54 metų amžiaus	Iš viso
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas vykdančios specialistai*:	126,5	115,75	100	48	77	225
1.1.	Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, vykdamas visuomenės sveikatos priežiūrą ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas	92,5	85,25	76	45	75	196
1.2.	Mokyklinio ugdymo įstaigų visuomenės sveikatos priežiūros skyriaus vedėjas	1	1	-	-	1	1
1.3.	Ikimokyklinio ugdymo įstaigų visuomenės sveikatos priežiūros skyriaus vedėjas	1	1	1	-	-	1
1.4.	Visuomenės sveikatos stiprinimo specialistas	28,5	24,5	20	2	1	23
1.5.	Visuomenės sveikatos stebėsenos specialistas	5,5	4,0	3	1	-	4
2.	Savarankiška visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas vykdančios specialistai *	2	2	2			2

* Pateikiami duomenys apie visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas vykdančius visuomenės sveikatos priežiūros specialistus konkrečioje Savivaldybės teritorijoje.

TREČIASIS SKIRSNIS
2016 METŲ VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ VYKDYMO TIKSLAI,
UŽDAVINIAI IR PRIEMONĖS

(tūkst. Eur)

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Finansavimo šaltiniai	Patvirtinti (patikslinti) 2016 metų asignavimai				Panaudoti 2016 metų asignavimai				Panaudojimo procentas
			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			
				išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti	
				iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
01	Tikslas* – užtikrinti tinkamą sveikatos priežiūrą Vilniaus miesto gyventojams		2298,6	2126,3	1202,2	172,3	2121,8	1949,5	1200,0	172,3	92
01	Uždavinys – sveikatos programų finansavimas		668,9	502,6	34,7	166,3	492,1	325,8	32,7	166,3	74
01	Priemonė – sveikos gyvensenos politikos formavimas. Sveikatos apsaugos, užkrečiamųjų ir neinfekcinių ligų profilaktikos ir kontrolės, priklausomybės ligų ir psichikos sveikatos prevencijos programų įgyvendinimas		668,9	502,6	34,7	166,3	492,1	325,8	32,7	166,3	74
04	Uždavinys – sukurti sveikatą stiprinančią fizinę, socialinę, ekonominę ir ekologinę aplinką		1629,7	1623,7	1167,5	6,0	1629,7	1623,7	1167,5	6,0	100
03	Priemonė – Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro išlaikymas		1629,7	1623,7	1167,5	6,0	1629,7	1623,7	1167,5	6,0	100
	1. Iš viso Savivaldybės biudžetas		2106,4	2082,1	1173,7	24,3	1931,6	1907,3	1173,4	24,3	92
	1.1. bendrojo finansavimo lėšos		2100,5	2076,2	1167,5	24,3	1925,7	1901,4	1167,5	24,3	92

		2M21 Mokinių visuomenės sveikatos priežiūra	944,0	944,0	758,7	-	944,0	944,0	758,7	-	100
	1.1.1. valstybės biudžeto specialioji tikslinė dotacija	2M22 Visuomenės sveikatos stiprinimas ir stebėseną	609,7	609,7	348,2	-	609,7	609,7	348,2	-	100
	1.1.2. Visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa	06 Aplinkos apsaugos rėmimo specialioji programa (sveikatos apsaugos priemonės)	341,0	322,7	-	18,3	272,8	254,5	-	18,3	80**
		62 Lėšų likučiai iš Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos (sveikatos apsaugos priemonės)	129,8	129,8	-	-	23,2	23,2	-	-	18****
	1.1.3. kitos Savivaldybės biudžeto lėšos	01 Savivaldybės biudžeto lėšos	76,0	70,0	60,6	6,0	76,0	70,0	60,6	6,0	100
	1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos****		50,0	47,4	32,0	2,6	48	45,4	30,0	2,6	96
	2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)*****		148,1	2,7	2,7	145,4	148,1	2,7	2,7	145,4	100
	Iš viso (1+2)		2254,5	2084,8	1176,1	169,7	2079,7	1910,0	1176,1	169,7	92

* Ataskaitoje pateikiami duomenys iš Vilniaus miesto savivaldybės 2015–2017 m. strateginio veiklos plano. Strateginis planas apima visą Savivaldybės sveikatinimo veiklą. Lentelėje teikiami tik su visuomenės sveikatos priežiūros funkcijomis susiję duomenys.

** Sveikatos programos (visuomenės sveikatos priemonės) finansuojamos pagal pateiktas paraiškas finansavimui gauti. Kiekvienais metais skelbiamas paraiškų priėmimas pagal prioritetines kryptis. Pateiktas paraiškas vertina komisija ir siūlo finansuojamų priemonių sąrašą, kurį tvirtina Savivaldybės taryba. Įvertinusi pateiktas 2016 m. priemonių paraiškas komisija finansavimui atrinko 32 priemones ir joms finansuoti siūlomas skirti sumas. Šioms priemonėms finansuoti paskirstyta 240200,00 Eur. iš 346800,00 Eur. 2016

metų pabaigoje papildomai skirta 65900,00 Eur, tačiau metų pabaigoje nėra tikslinga skelbti papildomo paraiškų priėmimo, organizuoti vertinimo ir atrankos procedūras, kadangi gali būti nespėta panaudoti lėšas.

*** Visi numatyti darbai įgyvendinti. Lėšų panaudota mažiau, kadangi darbai atlikti už mažesnę kainą, nei planuota.

**** NOR-LT11-SAM-01-K Jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų teikimo modelio įdiegimas Vilniaus miesto savivaldybėje. Projekto įgyvendinimo laikotarpis 2015 m. rugsėjo 7 d.–2016 m. birželio 30 d.

Projekto metu nepanaudotos visos lėšos, kadangi projektas pradėtas vykdyti keletą mėnesių vėliau ir nepanaudotos lėšos darbo užmokesčio apmokėjimui.

Projekto vykdytojas Vilniaus miesto savivaldybės administracija, partneriai: VšĮ Antakalnio poliklinika, Biuras, Lietuvos medicinos studentų asociacija ir Šiaurės Norvegijos universitetinė ligoninė (University Hospital of North Norway).

Projekto įgyvendinimo metu projekto partnerio – VšĮ Antakalnio poliklinikos patalpose įkurtas Jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų (toliau – JPSPP) koordinacinis centras. Centre dirbantis JPSPP koordinatorius koordinuoja jaunimui skirtų sveikatos priežiūros paslaugų teikimą Vilniaus miesto savivaldybėje, taip pat vykdo individualią atvejo vadybą.

Įgyvendinant projektą Savivaldybės lygmeniu administruojama jaunimo sveikatos interneto svetainė, t. y. atnaujinama, publikuojama naujausia patikima, ekspertų parengta skirtingoms tikslinėms auditorijoms (specialistams ir jaunimui) pritaikyta informacija sveikatos stiprinimo klausimais. Projekto įgyvendinimo metu adaptuoti ir pradėti taikyti algoritmai visose 4 prioritėtinėse JPSPP teikimo srityse (psichikos sveikatos stiprinimo, traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencijos, lytinės ir reprodukcinės sveikatos gerinimo, sveikos mitybos skatinimo ir su mityba susijusių ligų prevencijos ir fizinio aktyvumo skatinimo). Adaptuojant algoritmus projekto įgyvendinimo metu sukurtos ir pradėtos taikyti unikalios Lietuvoje analogų neturinčios mokomosios programos, skirtos savižudybių prevencijai, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo neigiamo poveikio sveikatai mažinimui, kompleksiniam paauglių švietimui apie lytiškai plintančias ligas ir ankstyvo nėštumo prevenciją, mitybos reguliavimui ir fizinio aktyvumo skatinimui. Projekto įgyvendinimo metu organizuoti mokymai JPSPP teikėjams. Įdiegus JPSPP teikimo modelį prisidėta prie Vilniaus miesto savivaldybės 14–29 m. amžiaus žmonių (apie 23 proc. visų gyventojų) sveikatos gerinimo ir gerovės didinimo, pagerintas JPSPP prieinamumas.

Projekto uždaviniai:

- teikti jaunimui palankias sveikatos priežiūros paslaugas. Įkurtas koordinacinis centras, administruojama jaunimo sveikatos interneto svetainė, adaptuoti ir taikomi algoritmai. Taip pat sukurtos 4 mokomosios programos;
- organizuoti mokymus jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų teikėjams. Suorganizuoti 6 mokymai pirmos ir antros linijos specialistams, dirbantiems su vaikais ir jaunimu.

***** Sveikatos priežiūros paslaugų teikimo Šalčininkų, Vilniaus rajonų ir Vilniaus miesto savivaldybių mokyklose ir ikimokyklinio ugdymo įstaigose gerinimas. NOR-LT11-SAM-01-K-02-003. Projekto įgyvendinimo laikotarpis 2015 m. vasario 18 d.–2016 m. rugsėjo 30 d.

Projekto vykdytojas Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras.

Siekiant pagerinti sveikatos priežiūros paslaugų teikimą ir sveikatos priežiūros specialistų darbo sąlygas, projekto lėšomis atnaujinti ir įrengti minėtų savivaldybių ugdymo įstaigų sveikatos priežiūros kabinetai, t. y. aprūpinti baldais ir kitomis pagrindinėmis priemonėmis (svarstyklės, priemonės regėjimo aštrumui nustatyti, ūgio matuokliai, kraujospūdžio matavimo aparatai, termometrai, apšvietimo lygio matuokliai, muzikiniai centrai, spausdintuvai, fotoaparatai, telefonai). Atlikus ugdymo įstaigų sveikatos priežiūros kabinetų priemonių poreikio apklausą, atrinkti sveikatos priežiūros kabinetai: Šalčininkų r. savivaldybės (probleminė teritorija) 13 mokyklų bei 8 ikimokyklinio ugdymo įstaigų, Vilniaus r. savivaldybės 22 mokyklų bei 12 ikimokyklinio ugdymo įstaigų ir Vilniaus m. savivaldybės 76 mokyklų bei 70 ikimokyklinio ugdymo įstaigų. 2015 m. įrengta 200 sveikatos kabinetų Vilniaus miesto, Vilniaus rajono bei Šalčininkų rajono savivaldybių ugdymo įstaigose. Vykdamas projekto viešųjų pirkimų procedūras buvo sutaupyta lėšų, todėl 2016 m. iš sutaupytų lėšų papildomai įrengti 57 kabinetai. Iš viso projekto lėšomis atnaujinti ir įrengti 257 sveikatos priežiūros kabinetai.

KETVIRTAS SKIRSNIS

BENDRADARBIAVIMAS VYKDANT VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLĄ SAVIVALDYBĖJE

1. Informacija apie nevyriausybinių organizacijų dalyvavimą sveikatinimo veikloje.

Nevyriausybinių organizacijų. Vilniaus miesto savivaldybė sveikatinimo srityje bendradarbiauja su įvairiomis nevyriausybėmis organizacijomis. Kasmet Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšomis yra finansuojamas sveikatinimo priemonių įgyvendinimas Savivaldybės teritorijoje. Priemonės įgyvendina įvairios nevyriausybinių organizacijos. Kiekvienais metais Savivaldybė skelbia prioritетines sveikatinimo kryptis, pagal kurias minėtos organizacijos rengia visuomenės sveikatos priemonių paraiškas ir jas teikia finansavimui gauti. Prioritetinės kryptys nustatomos atsižvelgiant į praėjusių metų Vilniaus miesto gyventojų sveikatos stebėsenos išvadas, aktualias miesto problemas. 2016 m. skelbtos 5 prioritетinės visuomenės sveikatos priemonių kryptys:

1. Psichikos sveikatos stiprinimo, savižudybių ir smurto prevencija. Krypties temos:

1.1 nuotolinė pagalba telefonu ir internetu;

1.2. socialinių ir emocinių sunkumų įveikimo gebėjimų stiprinimas;

1.3. pagalba elgesio ir emocinių sutrikimų turintiems vaikams.

2. Alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija.

3. Užkrečiamųjų ligų profilaktika. Krypties temos:

3.1. tuberkuliozės profilaktika;

3.2. lytiškai plintančių infekcijų profilaktika ir (arba) vaikų lytinis švietimas;

3.3. odos ligų profilaktika.

4. Psichosocialinė ir fizinės medicinos pagalba vaikams, senyvo amžiaus žmonėms, neįgaliesiems bei jų artimiesiems ir neapdraustiems privalomuoju sveikatos draudimu asmenims.

5. Mobilios sveikatos paslaugų ir psichosocialinė pagalba Vilniaus Kirtimų romų tabore.

Iš viso pateiktos 63 priemonių paraiškos. 3 paraiškos nevertintos dėl paraiškos pateikimo reikalavimų pažeidimo, finansuotos 32 paraiškos. 25 visuomenės sveikatos priemonių įgyvendino įvairios nevyriausybinių organizacijos, 5 – Savivaldybei ir valstybei pavaldžios sveikatos priežiūros ir švietimo įstaigos, 2 – uždarnosios akcinės bendrovės. Keletą metų viena iš prioritетinių sveikatinimo krypčių yra psichinės sveikatos stiprinimo ir savižudybių prevencija, alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija.

Finansuojamos priemonės, skirtos vaikų, jaunimo bei suaugusiųjų psichikos sveikatai stiprinti, emocinių ir elgesio sutrikimų prevencijai, tėvystės įgūdžiams ugdyti šeimose. Taip pat finansuojamos tokios tęstinės priemonės kaip psichologinės pagalbos teikimas telefonu ir internetu, vykdoma vaikų elgesio sutrikimų prevencija, pozityvaus bendravimo šeimoje mokymai tėvams ir vaikams. Siekiant stiprinti ikimokyklinio ir pradinio amžiaus vaikų psichikos sveikatą, finansuojama ir sėkmingai vykdoma priemonė, kurios metu pedagogai apmokomi taikyti šiuolaikinius būdus, kaip šalinti vaikų emocines ir elgesio problemas. Nemažas dėmesys skiriamas bendruomenės sveikatai stiprinti, pagalbai neįgaliesiems ir senyvo amžiaus žmonėms bei jų artimiesiems. Šiose srityse vykdytos įvairios veiklos: individuali ir grupinė psichologo, socialinio darbuotojo pagalba, meno terapijos užsiėmimai, pagalbos sau grupės. 2016 m. teiktos „žemo slenksčio“ paslaugos socialinės rizikos asmenims (sekso paslaugas teikiantys asmenys, narkomanai ir pan.): keičiami švirkštai, dalijami prezervatyvai, asmens higienos priemonės, atliekami greitieji ŽIV testai.

Nevyriausybinių organizacijų bei Savivaldybės biudžetinių įstaigų 2016 m. įgyvendintų visuomenės sveikatos priemonių tikslų ir veiklų aprašymas, rezultatai, lėšų suma, skirta priemonei įgyvendinti, pateikiami 1 lentelėje. Taip pat 2016 m. buvo finansuota 10 sveikatos programų, kurias įgyvendino Savivaldybei pavaldžios sveikatos priežiūros įstaigos. Sveikatos programų konkrečių darbų įgyvendinimas vyko sklandžiai, paslaugas gavo sutartyse numatyti asmenys, programų tikslai ir uždaviniai pasiekti. Įgyvendintų programų veiklos ir pasiekti rezultatai pateikti 2 lentelėje.

1 lentelė. Nevyriausybinų organizacijų ir Savivaldybės biudžetinių įstaigų 2016 m. įgyvendintų visuomenės sveikatos priemonių aprašymas.

Eil. nr.	Priemonės vykdytojas	Priemonės pavadinimas	Skirtos lėšos Eur	Priemonės tikslas, veiklos, rezultatai
1.	Vilniaus arkivyskupijos Caritas	„Pakopa po pakopos“ – asmeninių ir socialinių kompetencijų ugdymas elgesio ir emocinių sutrikimų turintiems vaikams“	7100	Priemonė skirta padėti 4–16 m. vaikams iš socialinės rizikos šeimų, turintiems elgesio ir emocinių sutrikimų, įveikti patiriamus sunkumus, skatinti teigiamus elgesio pokyčius. Priemonės įgyvendinimo metu organizuoti bendravimo įgūdžių ugdymo užsiėmimai 4–7 m. vaikams (6 vaikai, 10 užsiėmimų), socialinių įgūdžių užsiėmimai 4–7, 7–11 ir 11–15 metų vaikams (3 gr. pagal amžių, kiekvienai po 17 užsiėmimų, iš viso 42 vaikai). Taip pat buvo teikiamos individualios psichologo (20 vaikų, 218 konsultacijų) ir socialinio darbuotojo (26 vaikai, 425 konsultacijos) konsultacijos, bendravimas su vyresniu draugu (15 vaikų, 292 susitikimai). Organizuoti ugdomieji savaitgaliai (3 savaitgaliai, iš viso 30 vaikų). Vesti tėvystės įgūdžių lavinimo užsiėmimai tėvams (2 grupės po 8 asmenis, po 9 užsiėmimus). Vyko mokymo seminaras savanoriams (27 dalyviai).
2.	VšĮ „Vaiko labui“	„Mokomės bendrauti 2016“	4400	Tikslas – ugdyti 6–9 metų vaikų (2000 asm.) socialinius ir emocinių sunkumų įveikimo gebėjimus, taikant tarptautinę dvejų metų prevencijos programę, kurios pirma dalis yra programa „Žipio draugai“ (toliau – ZD), o antra dalis „Obuolio draugai“ (toliau – OD). Šiuos gebėjimus vaikai ugdėsi visus mokslo metus dalyvaudami programų ZD arba OD valandėlėse, kurias vedė pedagogai (150 asm.) vaikų klasėse/grupėse. Valandėles vedė programų ZD ar OD kvalifikaciją turintys pedagogai, o jos dar neturintys pedagogai dalyvavo seminaruose, kuriuose įgijo ZD ar OD įgyvendinimui reikiamą kvalifikaciją. Pedagogai įtraukė į priemonę programose ZD ir OD dalyvaujančių vaikų tėvus/globėjus. Visi priemonės dalyviai – vaikai, pedagogai, tėvai buvo aprūpinti būtina metodine, rekomendacine ir informacine medžiaga. Įgyvendinus priemonę buvo vykdoma dalyvių nuomonės apie programų ZD ir OD poveikį apklausa.
3.	VšĮ Kūrybinių galimybių centras	„Sveikatos gidas“	6000	Tikslas – skleisti informaciją apie sveikos gyvensenos paslaugas, renginius, kitą informaciją sveikatos temomis. Radijas girdimas daugelyje Savivaldybei pavaldžių įstaigų. Parengta ir transliuota 50 laidų „Dienos aktualijos“, 30 laidų „Sveikatos gidas“. Tikslinė auditorija apie 35 500 asmenų.
4.	Lietuvos pensininkų sąjungos „Bočiai“ Vilniaus miesto bendrija	„Sveikas žmogus – laimingas žmogus“	1600	Priemonė skirta mokyti pagyvenusius žmones sveikos gyvensenos įgūdžių: sveikos mitybos, judėjimo. Priemonės įgyvendinimo metu vyko paskaitos įvairiomis sveikatinimo temomis (5 paskaitos, iš viso 267 dalyviai). Skatinant senjorus daugiau judėti organizuota šiaurietiškojo vaikščiojimo užsiėmimas, dalyvavo 32 asmenys bei

				sveikatingumo diena „5 Tibeto pratimai“ Neries pakrantėje, dalyvavo 64 asmenys. Vesti mankštos stuburui užsiėmimai (10 asmenų, 12 užsiėmimų). Dukart per savaitę vyko linijinių šokių užsiėmimai „Šokio ritmu – atgaiva sielai“ (18 asmenų, 51 užsiėmimas). Organizuota praktinė sveikos mitybos paskaita (su patiekalų ruošimu), joje dalyvavo 58 asmenys.
5.	BĮ Vilniaus atviras jaunimo centras „Mes“	„Sveikas aš – sveika ateitis“	2000	Priemonė skirta Grigiškių jaunimui, kuris susiduria su laisvalaikio organizavimo sunkumais. Didžioji dalis gyventojų gyvena nesveikai, yra linkę nusikalsti, rūkyti, vartoti alkoholį ir narkotinės medžiagas, dalyviai – Grigiškių jaunuoliai ir jų tėvai. Priemonės įgyvendinimo metu organizuotos paskaitos-diskusijos sveikos gyvensenos ir sporto naudos sveikatai temomis (po 1 paskaitą per mėnesį po 18 dalyvių), sveikos mitybos mokyklėlės užsiėmimai (12 užsiėmimų, po 20 dalyvių kiekvienam). Taip pat vyko 3 dienų sveiko gyvenimo būdo stovykla kartu su kitais Lietuvos jaunimo centrais (dalyvavo 15 centro jaunuolių). Vyko 3 sporto varžybos, kuriose dalyvavo po 15 jaunuolių. Suorganizuoti 2 susitikimai su Lietuvos motociklininkų klubu.
6.	BĮ Vilniaus miesto psichologinė-pedagoginė tarnyba	„Tu ne vienas“	2200	Priemonė skirta mokyklinio amžiaus vaikams, jų tėvams, mokytojams, švietimo pagalbos specialistams ugdyti psichologinį atsparumą, tėvystės įgūdžius, gerinti socialinę aplinką namuose ir mokykloje. Priemonės įgyvendinimo metu organizuoti socialinių įgūdžių ugdymo užsiėmimai vaikams (2 grupės po 10 užsiėmimų, dalyvavo 24 vaikai), psichologinio atsparumo ugdymo užsiėmimai paaugliams pagal programą „TILTAI“ (2 grupės po 10 užsiėmimų, dalyvavo 24 vaikai), tėvystės įgūdžių ugdymo užsiėmimai tėvams (3 grupės po 10 užsiėmimų, dalyvavo 35 asmenys) ir pozityvios tėvystės užsiėmimai tėvams (vestas 21 užsiėmimas, dalyvavo 23 asmenys, 2 grupės po 10 užsiėmimų, 1 papildomas). Taip pat organizuota konferencija mokyklų vaiko gerovės komisijų nariams (104 dalyviai), vyko socialinė akcija mokiniams „Kaip aš jaučiuosi mokykloje“ (351 dalyvis).
7.	Vilniaus miesto vyresniojo amžiaus žmonių asociacija	„Padėk kitiems, padėsi sau“	8100	Asociacijos nariams ir jų šeimoms buvo organizuojamos psichologinės konsultacijos, kompiuterinio raštingumo kursai, aerobikos ir šiaurietiško vaikščiojimo pamokos ir užsiėmimai, vedami praktiniai plaukimo užsiėmimai, piešimo ant vandens pradžiamokslis. Vyko diskusijos apie sveikos gyvensenos privalumus, ligas, jų prevenciją. Grupiniuose psichologo užsiėmimuose dalyvavo 118 dalyvių, fizinės formos palaikymo užsiėmimuose – 700 dalyvių.
8.	VšĮ „GEBU“	„Sąmoninga tėvystė – vaikystė be smurto“	4600	Tikslas – stiprinti tėvų efektyvaus bendravimo ir emocijų kontrolės gebėjimus bei mokyti pozityvaus auklėjimo metodų. Pozityvios tėvystės įgūdžių ugdymo mokymuose dalyvavo 68 tėvai (įtėviai). Seminaruose apie pykčio ir konfliktų valdymą, streso įveikimą dalyvavo 47 dalyviai. Individualių psichologo konsultacijų skaičius – 33.

9.	UAB „Pavilnio klinika“	„Tuberkuliozei – NE!“	4500	Tikslas – vykdyti tuberkuliozės profilaktiką Naujosios Vilnios mokyklose, atliekant jos prevenciją mokiniams, atkreipiant mokytojų ir tėvelių dėmesį į sveikatai įtaką darančius veiksnius. Priemonės metu su sveikatai įtakos darančiais tuberkuliozės veiksniais supažindinti 21 mokytojas, 437 mokiniai, jiems išdalyta 20000 lankstinukų ir 10 plakatų.
10.	Lietuvos samariečių bendrijos Vilniaus skyrius	„Sveikai gyventi (ne-) madinga?“	1500	Priemonė skirta vaikų ir paauglių motyvavimui sveikai gyventi, formuojant teisingas nuostatas psichoaktyvių medžiagų atžvilgiu. Priemonės įgyvendinimo metu suorganizuota ir vesta 16 paskaitų. Iš jų 3 užsiėmimai darželinukams, 3 amžiaus grupių (3–4 m., 4–5 m. ir 5–6 m.), iš viso 60 vaikų. Dėmesys buvo skiriamas rūkymo ir alkoholio vartojimo prevencijai, vaikai užsiėmimų metu piešė, diskutavo. Mokiniais vestos 8 paskaitos 2 mokyklose, dalyvavo 256 mokiniai (1–5 kl. – 2 paskaitos, 6–9 kl. – 2 paskaitos ir 10–12 kl. – 4 paskaitos). Taip pat vestos 5 paskaitos mokinių tėvams, jose dalyvavo 132 asmenys.
11.	BĮ Vilniaus „Atgajos“ specialioji mokykla	„Kitokie, bet ypatingi 2016“	4300	Priemonė skirta mažinti šeimų, auginančių neįgalų vaiką, socialinę atskirtį. Programos metu buvo teikiama psichosocialinė pagalba ugdymo ir auklėjimo procese specialiųjų poreikių turintiems vaikams ir jų šeimos nariams. Priemonė buvo vykdoma 5 dalimis: šeimų stovyklos organizavimas – 50 dalyvių, teoriniai-praktiniai seminarai-užsiėmimai tėvams, grupiniai užsiėmimai vaikams bei artimiesiems – 97 dalyviai, renginiai šeimoms – 104 dalyviai. Dalyvavo apie 100 vaikų, 160 šeimos narių, 80 specialistų. Išdalyta 300 vnt. lankstinukų.
12.	OHLB „Kraujas“	Psichosocialinė pagalba neįgaliems ir senyvo amžiaus onkologiniams pacientams bei jų artimiesiems	8700	Priemonė skirta gerinti onkologinių ligonių gyvenimo kokybę, socialinę adaptaciją, mažinti socialinę atskirtį, didinti tikslinės grupės supratimą apie psichologines reakcijas į ligos diagnozę ir ligos sukiamo streso įveikos galimybes. Programos metu buvo organizuotos individualios psichologo konsultacijos (448 konsultacijos, 140 dalyvių), streso mažinimo ir kontrolės mokymų ciklas neįgaliems ir senyvo amžiaus onkologiniams pacientams ir jų artimiesiems (20 užsiėmimų po 20 dalyvių), 14 seminarų – 210 dalyvių, meno terapijos programa – 20 dalyvių.
13.	Žmonių su Dauno sindromu ir jų globėjų asociacija	Socialinės aplinkos, gyvenimo kokybės gerinimas bei sveikos gyvensenos įgūdžių ugdymas	6900	Tikslas – socialinės aplinkos ir gyvenimo kokybės gerinimas per papildomus kalbinių įgūdžių lavinimo užsiėmimus bei sveikos gyvensenos įgūdžių formavimas per sportinę gimnastiką. Priemonė skirta Verkių mokyklos-daugiafunkcio centro mokiniams bei socialinės globos paslaugas gaunantiems jaunuoliams su Dauno sindromu. Programos metu įvyko 280 logopedinių užsiėmimų – 12 dalyvių, sportinės gimnastikos treniruotės (120 treniruočių, 23 dalyviai).

		Dauno sindromą turintiems vaikams ir jaunuoliams		
14.	VšĮ Pal. Kun. Mykolo Sopočkos hospisas	„Hospisas – vieta, kur auga Tavo širdis“	17900	Priemonė skirta pagerinti ligonių gyvenimo kokybę, suteikti jiems specializuotą ir rūpestingą medicinos, psichologinę, dvasinę ir socialinę globą. Tikslinė grupė: onkologinėmis ligomis nepagydomai sergantys asmenys ir kitomis ligomis sergantys terminalinėje fazėje. Priemonės metu teikta paliatyvi pagalba, slaugos paslaugos pacientų namuose (41 asmeniui), slaugos ir palaikomojo gydymo paslaugos stacionare (108 asmenims), gydytojo konsultacijos artimiesiems (129 asmenims), psichologo konsultacijos pacientams ir jų artimiesiems (91 asmeniui), kineziterapeuto pagalba (77 asmenims). 5 kartus per dieną pacientams užtikrintas visavertis maitinimas.
15.	ŽIV ir AIDS paveiktų moterų bei jų artimųjų asociacija	„Sveikata visiems XXI amžiuje – 2016“	8200	Priemonė skirta vykdyti lytiškai plintančių infekcinių (toliau – LPI) ligų profilaktiką tarp dviejų itin didelės rizikos užsikrėsti LPI grupių: 16–18 m. mergaičių (30 asm.), gyvenančių socializacijos centre, ir seksualines paslaugas teikiančių moterų (170 asm.) Priemonės metu buvo vykdomas informavimas (mokymai, informacinio stendo ir informacinės medžiagos parengimas ir sklaida, mediko konsultacijos), ankstyvoji LPI diagnostika (pagrindinių LPI tyrimų apmokėjimas, greitieji ŽIV testai, esant reikalui integravimas į sveikatos priežiūros sistemą) bei saugaus lytinio elgesio formavimas (aprupinimas apsaugos priemonėmis, specialistų konsultacijos). Atliktų LPI tyrimų – 236 vnt. Atliktų greitųjų ŽIV testų 600 vnt., suteiktų individualių konsultacijų skaičius – 1000, išdalytų apsaugos priemonių skaičius – 849 vnt., atkurtų dokumentų skaičius – 5 vnt., dviejų dalių mokymų ciklas (8 val.).
16.	Fabijoniškių bendruomenės asociacija	„Kartu paveiksim negalią galia“	4500	Priemonė skirta koncentracijos, dėmesio ir suvokimo gerinimui, kalbinių įgūdžių skatinimui tam tikro dažnio muzikinės terapijos <i>Tomatis</i> metodu (neurosensorinis metodas, skatinantis suvokimą ir koreguojantis smegenų darbą apdorojant garsinę informaciją). Tikslinė grupė – 3–7 m. amžiaus vaikai su Dauno sindromu. Priemonės įgyvendinimo metu <i>Tomatis</i> terapija taikyta 5 vaikams. Terapija vyksta 3 etapais po 15 dienų po 2 val./1 d.: vaikui uždedamos ausinės ir taikoma sudėtinga muzikos terapija, padedanti susidaryti tam tikriems neuronų piešiniams, kurie dalyvauja aukštojoje smegenų veikloje. 3 vaikams terapija taikyta miego metu. Visiems vaikams pagerėjo rutinos įgūdžiai, savarankiškumas, atsirado adekvačios emocijos, 2 vaikams pagerėjo naujų garsų ir žodžių tarimas, o 3 – ekspresyvosios kalbos raiška ir suvokimas ženkliai pagerėjo nuo pirminio vertinimo.
17.	BĮ Vilniaus	Kūdikių namų	14000	Priemonė skirta gerinti kūdikių namuose augančių vaikų psichinę būklę,

	sutrikusio vystymosi kūdikių namai	vaikų psichinės sveikatos stiprinimas kaniterapijos, muzikos bei smėlio terapijos pagalba		psichomotorinę raidą, formuoti bendravimo įgūdžius, tenkinti prigimtinius kultūros, socialinius ir pažintinius poreikius. Priemonės įgyvendinimo metu organizuoti kaniterapijos (39 vaikai, 10 užsiėmimų), muzikos terapijos (28 vaikai po 10 užsiėmimų), smėlio (28 vaikų po 10 užsiėmimų) užsiėmimai. Prieš ir po užsiėmimų vaikams atlikti vaiko raidos diagnostiniai vertinimo (DISC) testai, kuriuo vertinama smulkioji ir stambioji motorika, ekspresyvi kalba, kalbos supratimas, girdimasis ir regimasis dėmesys, savarankiškumas, socialinė adaptacija. Po užsiėmimų daugelio vaikų testo rodiklių rezultatai pagerėjo, vaikai pradėjo pažinti emocijas, jas valdyti, pagerėjo dėmesio koncentracija, ypač teigiamas poveikis kalbos raidai.
18.	Paramos fondas „Jaunimo linija“	„Nuotolinė pagalba telefonu ir internetu“	34600	Priemonė skirta teikti nuolatinę emocinę pagalbą jauniems žmonėms (16–30 m.) telefonu ir internetu bei plėsti šios pagalbos priemones didinant emocinę paramą teikiančių savanorių skaičių, taip pat užtikrinant kokybišką Vilniaus savanorių veiklą, t. y. kelti esamų savanorių, savanorių-mokytojų, savanorių-koordinatorių, palaikymo programos savanorių apmokymą. Priemonės įgyvendinimo metu organizuoti savanorių tęstiniai mokymai (243 dalyviai), vyko savanorių-mokytojų seminaras (25 dalyviai), savanorių emocinio palaikymo programos seminaras (22 dalyviai), savanorių kuratorių seminaras (18 dalyvių). Taip pat organizuota naujų savanorių pritraukimo kampanija, kursus lankyti pradėjo 35 asmenys. Visą priemonės įgyvendinimo laikotarpį vyko savanorių budėjimų (telefonu ir internetu) koordinavimas (4146 val.).
19.	Asociacija „RAUDONOS NOSYS Gydytojai klounai“	Klouno terapijos sklaida Vilniaus miesto vaikų ligoninėse 2016 metais	4800	Priemonė skirta individualiam improvizuotam bendravimui, kuris kas kartą būna skirtingas ir adaptuojamas pagal konkrečių vaikų poreikius ir fizines galimybes. Klouno terapija didina toleranciją, kovoja su socialinėmis stigmomis ir negatyviu požiūriu į sergantį žmogų; palaiko negalių turinčių, ilgą gydymą patiriančių žmonių socialinę reabilitaciją ir siekia atkreipti dėmesį į psichologinį ligos poveikį; stiprina vaikų pacientų ir jų šeimų savivertę ir pasitikėjimą savimi. Programos metu Vilniaus vaikų ligoninėje Santariškėse aplankyta 3840 vaikų (48 apsilankymai), Vilniaus miesto klinikinės ligoninės Vaikų ligų klinikoje aplankyta 440 vaikų (11 apsilankymų).
20.	VšĮ „AJA viešieji ryšiai“	Konferencijos mokiniams BMV: „Būti moterimi“ ir „Būti vyru“	11800	Priemonė skirta mažinti esamas jaunimo lytinio švietimo spragas, sudominti ir pateikti jiems mokslškai pagrįstą informaciją. Priemonės įgyvendinimo metu organizuotos 4 konferencijos: 2 konferencijos mergaitėms (15–17 m.) „Būti moterimi“ (dalyvavo 417 mergaičių) ir 2 konferencijos berniukams (15–17 m.) „Būti vyru“ (dalyvavo 541 berniukas). Po konferencijų grįžtamasis ryšys – susitikimai paskaitos mokyklose: 3 paskaitos mergaitėms ir 3 paskaitos berniukams, kurių metu siekta įtvirtinti konferencijų metu išsakytą informaciją, diskutuoti, užduoti rūpimus klausimus. Grįžtamojo ryšio susitikimuose dalyvavo 924 mokiniai. Po konferencijų informacija

				susisteminta ir išleisti informaciniai leidiniai mergaitėms ir berniukams (5000 vnt.), kurie platinami Vilniaus miesto mokyklose. Parengti 2 pranešimai spaudai.
21.	VšĮ „Aštuntoji diena“	Priklausomybių prevencija, pagalba priklausomiems žmonėms ir jų artimiesiems Vilniaus mieste“	3800	Priemonė skirta skleisti jaunimui ir visiems besidomintiems informaciją apie priklausomybes, jų pasekmes, gydymą ir kt. Priemonės įgyvendinimo metu parengtas 10 laidų ciklas jaunimui apie psichoaktyvių medžiagų vartojimą. Taip pat organizuoti 6 susitikimai-diskusijos jaunimui, šeimų bendruomenėms, gyventojams „Priklausomybė – kas tai?“, susitikimuose-diskusijose dalyvavo 296 asmenys.
22.	Asociacija „Neišnešiotukas“	Neišnešiotų naujagimių tėvų socialinių ir emocinių sunkumų įveikimo gebėjimų stiprinimas	2500	Priemonė skirta stiprinti neišnešiotų naujagimių susilaukusių tėvų socialinių ir emocinių sunkumų įveikimo gebėjimus. Programos metu suteikta 80 individualių psichologo konsultacijų, vesta 16 val. mokymai tėvams „Sėkminga tėvystė susilaukus ankstuko“ (16 mokymų po 10 asm.).
23.	Lietuvos asociacija „Gyvastis“	Psichologinė pagalba transplantuotiems bei dializuotiems neįgaliesiems ir jų artimiesiems bei visuomenės švietimas organų donorystės temomis	8600	Priemonė skirta gerinti dializuojamų, laukiančių transplantacijos, transplantuotų ir jų artimųjų psichologinę būklę, suteikti, šviesti vilniečius organų donorystės klausimais. Priemonės įgyvendinimo metu organizuota 3 dienų psichosocialinė stovykla neįgaliesiems ir jų artimiesiems. Stovykloje dalyvavo 10 asmenų, stovyklos metu vyko psichologo užsiėmimai. Taip pat organizuotas viešas padėkos renginys donorams ir medikams, kuriame dalyvavo 103 asmenys. Buvo sukurti ir pagaminti 2 stendai, propaguojantys organų donorystę, kurie naudoti renginių metu. Sukurtas ir transliuotas siužetas apie organų donorystę (5 kartus BTV laidoje „Sveikatos kodas“ ir 20 kartų per LRT). Organizuota žvakučių akcija Rotušės aikštėje gyviems ir mirusiems donorams pagerbti.
24.	VšĮ „Visų Šventųjų šeimos paramos centras“	Dienos centro pagalba elgesio ir emocinius sutrikimus turintiems vaikams	14800	Priemonė skirta centrą lankantiems vaikams (37 asm.), turintiems emocinių ir elgesio sutrikimų. Priemonės įgyvendinimo metu organizuotos dienos užimtumo paslaugos: dienos centro grupė 5–10 m. vaikams (15 vaikų, 102 užsiėmimai), paauglių grupė 11–14 m. vaikams (11 vaikų, 103 užsiėmimai) ir paauglių grupė 15–18 m. vaikams (10 vaikų, 36 užsiėmimai). Taip pat teiktos individualios ir grupinės socialinio darbuotojo konsultacijos (atitinkamai 90 ir 85 konsultacijos). Organizuota 2 dienų išvyka į Kuršių Neriją (37 vaikai), 7 dienų vasaros stovykla (37 vaikai). Vaikai vyko į 3 socioedukacines išvykas.

25.	Asociacija Lietuvos šeimų, auginančių kurčius ir neprisigirdinčius vaikus, bendrija PAGAVA	„Kurčiųjų šeimos sako kvaišalams NE“	3900	Priemonė skirta klausos sutrikimą turinčių vaikų ir jų šeimos narių sveikatos stiprinimui, psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijai, įtraukiant į aktyvaus laisvalaikio veiklas ir atskleidžiant socialinę ir ekonominę psichoaktyvių medžiagų žalą. Organizuota šeimų sveikatinimo ir aktyvaus vasaros poilsio stovykla „Bėgant iš tylos pasaulio“, jos metu buvo rengiamos įvairios estafetės, sporto varžybos, mankštos, skaityta paskaita apie alkoholio, ir kitų psichoaktyvių medžiagų žalą. Taip pat organizuoti 2 praktiniai 2 dienų trukmės mokomieji sveikatinimo renginiai jaunimui apie psichoaktyvių medžiagų vartojimo žalą (po 20 dalyvių).
26.	VO „Gelbėkit vaikus“	Vilniaus miesto šeimų psichikos sveikatos stiprinimas, smurto ir savižudybių prevencija	6100	Priemonė skirta stiprinti šeimų psichikos sveikatą socialinės rizikos šeimoms, smurtą, psichologines krizes išgyvenantiems asmenims. Buvo teikiamos individualios psichologo konsultacijos suaugusiems asmenims (suteiktos 66 konsultacijos – 9 priklausomiems asmenims, 12 konsultacijų – 4 moterims, patyrusioms / patiriančioms / esančioms didesnėje rizikoje patirti smurtą, 8 konsultacijos – 2 moterims, išgyvenančioms krizę / galvojančioms apie savižudybę), ir vaikams, turintiems emocijų ar elgesio sutrikimų, išgyvenantiems krizę, galvojantiems apie savižudybę (14 konsultacijų 5 vaikams). Organizuoti tėvystės įgūdžių užsiėmimai (10 asmenų). Vyko savižudybių prevencijos mokymai vaikų dienos centrų specialistams (14 dalyvių). Psichologinės pagalbos grupė moterims, patiriančioms smurtą (11 susitikimų, 10 dalyvių). Taip pat Vilniaus miesto viešojo transporto priemonėse transliuota informacinė žinutė emocinio smurto prevencijos tema, transliacijos trukmė – 15 d.
27.	VšĮ „Vaikų linija“	Vaikų linijos pagalba vaikams ir paaugliams telefonu ir internetu	19800	Tikslas – stiprinti vaikų ir paauglių psichikos sveikatą bei vykdyti psichikos sveikatos, savižudybių ir smurto prevenciją. Priemone siekiama užtikrinti teikiamos pagalbos vaikams ir paaugliams telefonu bei internetu nenutrūkstamumą. Programos metu atsakyta į 16370 skambučių (1540 darbo valandų, 220 val. per mėnesį), atsakyta į 770 laiškų, įvykdyta 10 atrankinių pokalbių – 89 kandidatai, naujai apmokyti 22 parengiamųjų kursų dalyviai (13 užsiėmimų), savanorių konsultantų kvalifikacijos tobulinimasis – 116 dalyvių.
28.	BĮ Pavilnių ir Verkių regioninių parkų direkcija	„Vaikai – seneliams, seneliai – vaikams: kartų dialogas Vilniaus miesto žaliosiose erdvėse“	1500	Tikslas – psichosocialinės neįgalių vaikų ir senjorų būklės gerinimas. Įvyko du renginiai („Inkilo kelimo šventė“ ir „Gamta – sveikatos šaltinis“) su 4 praktiniais užsiėmimais specialiųjų poreikių turintiems vaikams, gerontologijos centre gyvenantiems senjorams, siekiant gerinti jų psichologinę būklę, mažinti socialinę atskirtį. Buvo organizuojamos ir gamtinės šventės bei tiksliniai užsiėmimai, iš viso dalyvavo 160 dalyvių.
29.	Labdaros ir paramos	Psichosocialinė ir	1900	Skirta specialiųjų poreikių ar negalią turintiems vaikams (30 asm.) ir jų šeimos

	fondas „Algojimas“	fizinės medicinos pagalba vaikams, senyvo amžiaus žmonėms, neįgaliesiems bei jų artimiesiems ir neapdraustiems privalomuoju sveikatos draudimu asmenims		nariams. Organizuotos psichosocialinės reabilitacijos stovyklos šeimoms, auginančioms negalią turinčius vaikus (7 stovyklos, vienos stovyklos trukmė 5 dienos. Dalyvių skaičius stovykloje – 8 asmenys (4 vaikai, 4 šeimos nariai). Iš viso 56 dalyviai. Stovyklų metu teiktos šios paslaugos: asmeninio asistento-savanorio individualus darbas su ypatingo dėmesio reikalaujančiais negalią turinčiais vaikais, meno, muzikos, dailės, šokio, terapijos, teatro užsiėmimai negalią turintiems vaikams ir juos lydintiems asmenims (210 užsiėmimų), šeimų socialinis konsultavimas (1 suaugusiajam 3 individualios konsultacijos, iš viso 84 konsultacijos); multisensorinė terapija vaikams (po 10 užsiėmimų 1 vaikui, 280 užsiėmimų), kvapų terapija, kvėpavimo terapija, skonio terapija (kiekvienos terapijos po 10 grupinių užsiėmimų vaikui, 28 dalyviai); <i>Watsu</i> masažas (po 10 užsiėmimų vaikui ir po 2 užsiėmimus 1 suaugusiajam, iš viso 84 užsiėmimai, 56 dalyviai), fraktalų piešimas (iš viso 70 užsiėmimų, 56 dalyviai).
30.	Lietuvos medicinos studentų asociacija (LiMSA)	„Blaivus todėl, kad išmintingas, išmintingas todėl, kad blaivus“	1600	Skirta didinti vaikų atsparumą alkoholio pramonės daromai įtakai, padėti didinti vaikų užimtumą, skatinti tėvų ir paauglių glaudesnę bendravimą ir išmokyti vaikus sąmoningai rinktis sveikos gyvensenos ir alternatyvius laisvalaikio leidimo būdus. Priemonės įgyvendinimo metu vyko 2 interaktyvūs užsiėmimai moksleiviams (protmūšis, alkoholio reklamos analizė, laiko planavimas, efektyvus mokymosi būdai, alkoholio pramonės skleidžiami mitai), dalyvavo 241 mokinys. Taip pat organizuotas žygis su Vilniaus universiteto žygeivių klubu (160 mokinių, 12 mokytojų, 20 studentų), mokinių sporto varžybos (241 dalyvis). Organizuotas priemonės baigiamasis renginys, skirtas mokinių blaivių pramogų skatinimui (200 mokinių, 15 mokytojų, 20 studentų).
31.	VšĮ Paramos vaikams centras	„Big Brothers Big Sisters“ – auginanti ir gydanti draugystės galia“	12200	Priemonės metu teikiama savanoriška individuali pagalba vaikams, kur kruopščiai atrinktas ir specialiuose mokymuose apmokytas savanoris individualiai bendrauja su jam paskirtu 7–14 m. vaiku ar paaugliu ir padeda jam įveikti įvairius gyvenimiškus ir lengvus psichologinius sunkumus, o jų bendravimą prižiūri ir konsultuoja psichologai. Savanoriai suteikia vaikams ir paaugliams reikalingą palaikymą ir teigiamą suaugusio žmogaus pavyzdį. Savanoris (Didysis draugas) ir vaikas (Mažasis draugas) susitinka kartą per savaitę ir kartu praleidžia ne mažiau kaip 2 valandas. Tėvams taip pat teikiamos konsultacijos, mokymai bei viešos paskaitos. Priemonės įgyvendinimo metu atrinkta ir apmokyta 25 nauji savanoriai (2 gr. po 24 akad. val.), suteikta 120 naujų ir esamų savanorių konsultavimo paslaugų. Taip pat atliktas vertinimas ir pagalbos planavimas naujiems vaikams ir jų šeimoms, iš viso 40 asmenų. Skaitytos 8 viešos paskaitos vilniečiams apie paauglystės iššūkius ir jų įveikimą, jose dalyvavo 130 asmenų.
32.	UAB „Rakorda“	„Alkoholio,	5800	Priemonė skirta suteikti moksleiviams žinių apie psichoaktyvių medžiagų neigiamą

	tabako ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo žala moksleiviams Vilniaus mokyklose“		poveikį sveikatai ir skatinti nevartoti. Priemonės įgyvendinimo metu 7–10 klasių moksleiviams vyko paskaitos-diskusijos 3 temomis, kiekvienos po 10 paskaitų (apie tabaką, alkoholį ir psichoaktyvias medžiagas). Paskaitas išklaušė 1100 mokinių. Paskaitos skaitytos 10 mokyklų. Taip pat kiekvienoje priemonėje dalyvavusioje mokykloje organizuoti protmūšiai apie žalingus įpročius ir jų poveikį sveikatai bei baigiamasis protmūšis tarp mokyklų laimėjusių klasių.
--	---	--	--

2 lentelė. 2016 m. Sveikatos programų aprašymas

Eil. nr.	Programos pavadinimas	Programos vykdytojas	Skirtos lėšos, Eur	Veiklos, pasiekti rezultatai
1.	„Lytiškai plintančios infekcijos profilaktika“	VšĮ Centro poliklinika	28 000	Programos tikslinė grupė – moterys nuo lytinio gyvenimo pradžios iki 50 metų amžiaus. Programa skirta sumažinti sergamumą lytiniu keliu plintančiomis ligomis. Tyrimai buvo atliekami 2, 3 kartus per savaitę, naudojant molekulinis tyrimų metodus. Pacientėms buvo paaiškinami tyrimų rezultatai, galimi infekcijos plitimo būdai, ligų profilaktika, skiriamas gydymas. III–IV ketv. laikotarpiu paimta 1000 mėginių, 915 moterų kreipėsi profilaktiškai. 599 iš 1000 moterų nustatyta viena ar kelios infekcijos. Net 82,64 proc. sergančių moterų buvo nuo 20 iki 39 m. amžiaus – tai potencialiai gimdančio amžiaus moterys.
2.	„Jaunimui palankios sveikatos priežiūros paslaugos“	VšĮ Antakalnio poliklinika	15 000	Programos tikslinė grupė – jaunimas (18–29 m.). Programos metu buvo tobulinta savipagalbos programa, sukurta įgyvendinus projektą „Jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų teikimo modelio įgyvendinimas Vilniaus miesto savivaldybėje“. Programos metu buvo organizuojami susitikimai su jaunimo organizacijomis, savanoriais ir kitais profesionalais, siekiant įvertinti programos patrauklumą, prieinamumą, patogumą. Programos vykdymo metu buvo teikiamos sveikatos priežiūros paslaugos jauniems žmonėms bei kuriama aplinka tokias paslaugas teikti ir gauti: administruojama interneto svetainė jaunimui www.sveikatostinklas.lt , socialinių tinklų „Facebook“, „Instagram“ paskyros, kuriose skelbiama informacija, susijusi su jaunimo psichikos ir reprodukcinės sveikata, aktyviu laisvalaikiu; teikiamos paslaugos, naujienos, renginiai, specialistų konsultacijos, atsakymai į klausimus; tobulinama unikali ir naujai sukurta savipagalbos programa, skirta nuotoliniu būdu greitai, efektyviai ir kokybiškai suteikti pagalbą nerimo sutrikimų turintiems pacientams; teikiamos asmeninės konsultacijos reprodukcinės sveikatos tema. Programos metu įvyko keturi grupiniai susitikimai su jaunimo organizacijų atstovais,

				savaniais ir kitais profesionalais, kiekvienoje grupėje dalyvavo po 10 dalyvių. Paruošta 30 atsakymų į gautus klausimus el. paštu. Portalas papildytas galimybe naudotis 3 savipagalbos įrankiais. Įvyko 60 asmeninių reprodukcinės sveikatos konsultacijų (20 min. trukmės), kurių metu merginos gavo informaciją rūpimais klausimais. Vienos programos apie reprodukcinę sveikatą sukūrimas (apie neštumą, 100 skaidrių apimtis). Suorganizuotos atvirų durų dienos „Merginos sveikata“, dalyvavo – 47 dalyviai ir vienas renginys jaunimui apie psichikos sveikatą. Išleisti 3 informaciniai pranešimai apie savipagalbos programą. Išdalyta 500 skrajučių, 50 plakatų.
3.	„Senjorų klubas“	VšĮ Antakalnio poliklinika	8 000	<p>Programos tikslinė grupė – Vilniaus miesto savivaldybės senjorai. Programos tikslas – skatinti pagyvenusių žmonių fizinį aktyvumą ir suteikti žinių apie dažniausiai šios amžiaus grupės žmones varginančias problemas. Programos metu prarastos 28 gydytojų konsultacijos. Konsultacijose dalyvavo – 696 dalyviai.</p> <p>Programos metu buvo avesti išsamūs gydytojų specialistų ir kitų specialistų užsiėmimai-konsultacijos (trukmė – 1 val., grupiniai užsiėmimai) ir suteikiama informacija apie dažniausiai senjorus varginančias problemas: šeimos gydytojų konsultacijos apie peršalimo ligų profilaktiką ir prevenciją, vakcinų naudą; dietologo konsultacijos apie mitybos ypatumus: produktus, valgymo dienotvarkę, sveiką mitybą; oftalmologo konsultacijos apie silpstantį regėjimą, galimas jo priežastis, kaip atpažinti sveikatai pavojingas būkles ir kaip kuo ilgiau išlaikyti gerą regėjimą; psichologo konsultacijos apie prisitaikymą prie pokyčių, bendravimą su šeima ir bendraamžiais, nemigą ir nerimą; gydytojo ortopedo traumatologo apie traumų prevenciją; endokrinologo konsultacijos apie metabolinį sindromą, cukrinį diabetą – kaip išvengti ir laiku atpažinti. Sergantiems komplikacijų gydymą ir prevenciją, skydliaukės ligas; odontologų konsultacijos apie burnos higieną esant protezuotiems arba implantuotiems dantims, nešiojant plokšteles, taip pat apie protezavimo galimybes.</p> <p>Programos metu vestos 28 mankštos, dalyvavo 744 dalyviai. Užsiėmimai vyko du kartus per savaitę (trukmė – 45 min.).</p>
4.	„Užkrečiamų odos ir lytiškai plintančių infekcijų profilaktika ir kontrolė socialinės atskirties grupėse, neapdraustų privalomuoju	VšĮ Vilniaus odos ir veneros ligų centras	22 000	<p>Programos tikslinė grupė – socialiai neapdrausti ir praradę teisę į Privalomojo sveikatos draudimo lėšas asmenys: benamiai, buvę kaliniai, priklausomybės ligomis sergantys, neatsižvelgiant į jų lytį ir amžių, vaikai iš socialinės rizikos ir (ar) socialiai remtinų šeimų. Programos metu buvo atliekama apsilankymo, sergamumo, tyrimų skaičiaus analizė: 2016 m. sanitarijos punkte apsilankė 912 pacientų, iš jų 741 vyras, 171 moteris. Tyrimų metu nustatyti 55 pedikuliozės atvejai, 6 niežų atvejai. Niežų profilaktinis gydymas paskirtas 49 pacientams. Kitų ligų nustatyta 199 atvejai.</p>

	sveikatos draudimu sanitarinis apšvarinimas“			Pacientų, neapdraustų Privalomuoju sveikatos draudimu, ištirta ir gydyta dėl lytiškai plintančių ligų – 313, iš jų ŽIV tyrimų atlikta 106, RPR – 115, TEP – 219, kitų tyrimų – 298. Sifilio diagnozuota 13 atvejų, gonorėjos – 31 (iš jų 7 proc. neapdrausti PSD), chlamidijos 93 (iš jų 8,6 proc. neapdrausti PSD). Neapdraustiems Privalomuoju sveikatos draudimu, sergantiems sifiliu, gonorėja, chlamidioze atlikta 47 tyrimai dėl LPI.
5.	„Tuberkuliozės prevencija Vilniaus miesto ugdymo įstaigose“	VšĮ Šeškinės poliklinika	3 000	Programos tikslinė grupė – visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, dirbantys su vaikais, jauni žmonės (nuo 14–19 m.) bei Šeškinės poliklinikos bendruomenės nariai. Šia programa buvo siekiama stiprinti žinias tuberkuliozės bei jos prevencijos klausimais. Programos metu vesta 31 paskaita (9 skirtingos temos). Paruošta ir išleista 1000 vnt. lankstinukų, 25 vnt. plakatų. Programoje dalyvavo visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, dirbantys Vilniaus miesto ugdymo įstaigose, bei trijų Vilniaus miesto bendrojo ugdymo įstaigų moksleiviai. 2016 m. rugsėjo–gruodžio mėn. Vilniaus miesto visuomenės sveikatos biure bei bendrojo ugdymo įstaigose buvo organizuojami užsiėmimai tuberkuliozės prevencijos klausimais. Specialistų komandą sudarė gydytoja epidemiologė, medicinos psichologė, infekcijų kontrolės specialistė, visuomenės sveikatos specialistė. Vykdam šią programą buvo bendradarbiaujama su medicinos centru „Sosdiagnostika“.
6.	„Vaikų ir jaunų žmonių lytinės sveikatos gerinimo programa“	VšĮ Šeškinės poliklinika	5 000	Programos tikslinė grupė – vaikai (7–18 m.), jaunimas (18–29 m.) ir suaugusieji (30–50 m.). Šia programa buvo siekiama išugdyti jaunų žmonių atsakomybės jausmą už lytinių santykių pasekmes. Programos metu vestos 59 paskaitos (13 skirtingų temų). Išleista 2000 vnt. lankstinukų, 50 vnt. plakatų. 2016 m. rugsėjo–gruodžio mėn. paslaugas gavo 1337 Vilniaus miesto moksleiviai ir 17 moterų, kurios augina dukras. Paskaita „Sveikatos samprata ir lytinė higiena“ buvo pristatyta trimis vaikams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių. Užsiėmimai vyko septyniose Vilniaus miesto ugdymo įstaigose. Specialistų komandą sudarė gydytoja akušerė ginekologė, medicinos psichologė, infekcijų kontrolės specialistė, vaikų sveikatos priežiūros skyriaus vyr. slaugytoja ir visuomenės sveikatos specialistė. Vykdam šią programą buvo bendradarbiaujama su medicinos centru „Sosdiagnostika“ bei UAB „GlaxoSmithKline Lietuva“, Vilniaus teritorine ligonių kasa.
7.	„Psichosocialinė ir fizinė medicinos pagalba ir bendruomenės sveikatos stiprinimas	VšĮ Lazdynų poliklinika	4 500	Programos tikslinė grupė – jaunimas (18–29 m.) – 49 asmenys, suaugusieji (29–65 m.) – 94 asmenys, senjorai (>65 m.) – 70 asmenų. Projekto vykdymo metu buvo vesti 38 užsiėmimai, kurių metu kiekvienoje grupėje vidutiniškai dalyvavo po 5–7 dalyvius (per mėnesį buvo organizuojami 8 užsiėmimai). Iš viso programos veiklose dalyvavo – 213 dalyvių, iš jų: su šiaurietiškomis lazdomis ėjo 98 dalyviai; funkcinėse mankštose salėje

	VšĮ Lazdynų poliklinikos pacientams ir bendruomenės gyventojams“			dalyvavo 57 dalyviai; užsiėmimuose su lauko treniruokliais – 58 dalyviai. Po kiekvieno užsiėmimo buvo atliekama anoniminė anketinė apklausa. Parengta ir išspausdinta 200 vnt. lankstinukų.
8.	„Lazdynų rajono gyventojų psichikos sveikatos stiprinimo, savižudybių ir smurto prevencija“	VšĮ Lazdynų poliklinika	7 000	Programos tikslinė grupė – vaikai (7–18 m.), suaugusieji (18–74 m.). Programos tikslas – teikti psichologinę pagalbą vaikams ir suaugusiesiems, paveiktiems patyčių, smurto ir jiems artimo žmogaus savižudybės, bei užtikrinti psichologinės pagalbos prieinamumą asmenims, turintiems emocinių, elgesio ir asmenybės sunkumų, taip pat išgyvenantiems krizes. Programos metu psichologinė pagalba suteikta 290 dalyvių. Vestos 7 viešos psichoedukacinės paskaitos, paskaitose dalyvavo 121 dalyvis. Siekiant suteikti žinių bei apmokyti šeimos gydytojus atpažinti ankstyvuosius savižudybės požymius, buvo organizuoti mokymai apie psichikos sveikatą, kaip atpažinti pirmuosius požymius pacientų, turinčių suicidinių minčių, kaip dirbti su pacientais bandžiusiais žudyti ir jų artimaisiais. Vestas seminarų ciklas sveikatos priežiūros specialistams trimis temomis, dalyvavo 27 dalyviai. Išleisti 4 straipsniai. Įvyko informacinė sesija, kurioje kviestiniai pranešėjai skaitė pranešimus, dalyvavo 87 dalyviai. Parengta ir išspausdinta 400 vnt. skrajučių ir 300 vnt. lankstinukų. Programos efektyvumas buvo matuojamas sukurtu klausimynu su atvirais klausimais ir klausimais su Likerto skalėmis.
9.	„Pagalbos teikimo elementai rizikingo elgesio vaikams ir jaunuoliams bei jų šeimos nariams“	VšĮ Karoliniškių poliklinika	9 000	Programos tikslinė grupė – vaikai (7–18 m.) – 32 dalyviai, jaunimas (18–29 m.) – 18 dalyvių, šeimos nariai – 58 dalyviai. Programos metu individualių konsultacijų ir grupinių užsiėmimų metu vaikai ir jaunuoliai mokytis atpažinti, suprasti ir gebėti valdyti emocijas. Šeimos nariai išmokyti geriau pažinti savo vaikų elgesį, padėti suprasti ir formuoti pagalbos galimybes. Programos pradžioje psichologės įvertino vaikų ir paauglių savijautos vertinimo skalę bei paauglių rizikingo elgesio skalę. Programos vykdymo esmę sudarė individualios gydytojo vaikų ir paauglių psichiatro, psichologo, socialinio darbuotojo konsultacijos vaikams ir jaunuoliams, artimiesiems. Suteikta 490 individualių konsultacijų vaikams ir jaunuoliams, šeimos nariams – 446 konsultacijos. Vesti grupiniai užsiėmimai su psichologu, socialiniu darbuotoju. Suorganizuota konferencija „Pagalbos teikimo elementai rizikingo elgesio vaikams ir jaunuoliams bei jų šeimos nariams“, konferencijos pranešėjai kalbėjo apie rizikingo elgesio formas, tokio elgesio atsiradimo prielaidas ir pasekmes, kaip šeimos santykiai veikia emocijas ir elgesį vaikystėje ar paauglystėje, su kokiomis krizinėmis situacijomis susiduriama, kokį poveikį vaiko psichologijai turi šeimos pajamos ir gyvenamoji aplinka,

				konferencijoje dalyvavo daugiau kaip 70 asmenų. Parengta ir išspausdinta informacinė medžiaga: lankstinukai „Kas yra rizikingas elgesys“ – 200 vnt., ir lipdukai „50 paskatinimų tavo vaikui“ – 400 vnt.
10.	„Psichosocialinės ir fizinės pagalbos kokybės gerinimas Vilkpėdės ligoninės neįgaliesiems ir senyvo amžiaus pacientams bei jų artimiesiems ir neapdraustiesiems privalomuoju sveikatos draudimu asmenims“	VšĮ Vilkpėdės ligoninė	8 500	Programos tikslinė grupė – Vilkpėdės ligoninės pacientai nuo 65 iki 80 metų amžiaus (iš jų 80 proc. neįgalieji), socialiai draustieji ir nedraustieji, įvairaus amžiaus pacientų artimieji (dauguma 40–75 metų amžiaus). Programos metu vyko individualios psichologo konsultacijos pacientų artimiesiems ir savanoriams – 34 dalyviai (po 5 apsilankymus); darbas su pacientais grupėse, naudojant atmintį ir bendravimo įgūdžius lavinančius žaidimus – 22 dalyviai (po 10 užsiėmimų); užsiėmimai su pacientais grupėse ir individualiai, naudojant muzikinių kūrinių klausymo metodiką, knygų skaitymo metodiką – 253 dalyviai; relaksaciniai užsiėmimai pacientams – 53 dalyviai, relaksaciniai užsiėmimai darbuotojams – 41 dalyvis; psichologo paskaitos personalui – 40 dalyvių; ergoterapeuto individualios konsultacijos – 94 dalyviai, ergoterapeuto procedūrų skaičius – 1364; pirminės socialinio darbuotojo pacientų konsultacijos – 116 dalyvių; socialinio darbuotojo užimtumo terapijos užsiėmimai pacientams – 42 dalyviai (po 10 užsiėmimų); kūrybiniai užsiėmimai su pacientais grupėse – 49 dalyviai; masažuotojo individualios konsultacijos – 60 dalyvių; masažuotojo atliktos procedūros – 439. Programos pabaigoje buvo atlikta apklausa dėl paslaugų kokybės, apklausti 242 dalyviai. Visi paslaugų gavėjai paslaugų kokybę įvertino labai gerai.

Vilniaus miesto savivaldybės bendruomenės sveikatos taryba (toliau – BST) yra savarankiška sveikatinimo veiklos koordinavimo institucija prie Vilniaus miesto savivaldybės tarybos. Vilniaus miesto savivaldybės bendruomenės sveikatos taryba buvo patvirtinta Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2015 m. gegužės 13 d. sprendimu Nr. 1-29 (2017 m. kovo 15 d. sprendimo Nr. 1-855 redakcija). Ją sudaro 1/3 Savivaldybės paskirtų asmenų, 1/3 Savivaldybės įmonių, įstaigų, organizacijų atstovų, 1/3 visuomeninių organizacijų, ginančių visuomenės sveikatos interesus, atstovų – iš viso 12 narių. BST turi teisę koordinuoti Savivaldybės teritorijoje sveikatos ugdymo, alkoholio, tabako ir narkotikų kontrolės, visuomenės sveikatos stiprinimo, ligų profilaktikos priemonių rengimą ir įgyvendinimą, dalyvauja svarstant Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos priemones, prioritetingas sveikatinimo kryptis.

BST 2016 m. organizavo seminarą su žiniasklaidos atstovais dėl pozityvaus mediko įvaizdžio kūrimo, taip pat organizavo seminarą dėl Lietuvos sveikatos priežiūros įstaigų ir kitų šalies gerosios praktikos pavyzdžių slaugos, paliatyviosios pagalbos, socialinių paslaugų srityse, sveikatos priežiūros prieinamumo, visuomenės sveikatos stiprinimo ir kt. Nagrinėta biudžetinės įstaigos Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro veikla ir teikiamų paslaugų gerinimo galimybės. Buvo derinamos Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos priemonių prioritetingas kryptys, surengta apskritojo stalo diskusija dėl vaikų maitinimo ugdymo įstaigose.

BST ypatingą dėmesį skiria Vilniaus gyventojų sveikatos išsaugojimui ir stiprinimui. Sveikesnė visuomenė galėtų prisidėti prie darbo našumo, šalies ekonomikos augimo ir konkurencingumo, dėl to mažėtų socialinė atskirtis ir sveikatos netolygumai. Visuomenės sveikata yra nacionalinis turtas ir kapitalas, kurio saugojimas ir puoselėjimas yra svarbiausias valstybės tikslas, užtikrinantis šalies socialinę ir ekonominę plėtrą. Sveiki ir darbingi žmonės – šalies ekonomikos augimo ir tvarios plėtros garantas.

2. Informacija apie ūkio subjektų bei kitų sektorių įstaigų ir institucijų indėlį į visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimą Savivaldybės teritorijoje.

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje esančios Savivaldybei ir valstybei pavaldžios sveikatos priežiūros ir švietimo įstaigos taip pat vykdo įvairias sveikatinimo priemones, finansuojamas Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšomis.

Savivaldybės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros įstaigos vykdo Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšomis finansuojamas valstybines prevencines programas:

- Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programą – suteiktos paslaugos nuo galinčių dalyvauti programoje – 33 proc.*

- Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos programą – vyrų informavimo apie galimybę dalyvauti programoje ir prostatos specifinio antigeno (PAS) nustatymo paslauga nuo galinčių dalyvauti programoje – 82 proc.*

- Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio programą – moterys, informuotos apie galimybę dalyvauti programoje nuo galinčių dalyvauti programoje – 69,4 proc.*

- Asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių programą – asmenys, informuoti apie galimybę programoje nuo galinčių dalyvauti programoje – 56,7 proc.*

- Storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos programą – paciento siuntimas pas gydytoją specialistą atlikti kolonoskopiją nuo galinčių dalyvauti programoje – 5,5 proc.*

- Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių programą Suteikta citologinio tepinėlio paėmimo paslauga nuo galinčių dalyvauti programoje – 70,5 proc.*

* Savivaldybei pavaldžių asmens sveikatos priežiūros įstaigų procento vidurkis nuo galinčių dalyvauti programoje. Vilnius teritorinės ligonių kasos duomenys.

Savivaldybės administracijos padalinių indėlis į visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimą Savivaldybės teritorijoje

Vilniaus miesto savivaldybėje 2015 m. gruodžio 17 d. buvo pasirašytas Savižudybių prevencijos memorandumas, kurio pagrindu Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2016 m. balandžio 19 d. sprendimu Nr. Vilnius buvo patvirtinta Vilniaus miesto savižudybių prevencijos 2016–2019 metų strategija ir jos įgyvendinimo priemonių planas 2016 metams. Strategijos pagrindinis tikslas – sumažinti savižudybių skaičių iki 10/100000 gyventojų Vilniaus mieste (2015 m. Vilniaus mieste nusižudė – 14,9/100000 gyv.).

Įgyvendinus savižudybių prevencijos priemonių planą 2016 m. buvo pasiekti šie rezultatai:

- sukurtas Vilniaus miesto savivaldybės savižudybių prevencijos atvejo vadybos modelio projektas, kurį 2017 m. patvirtinus Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu bus nustatyta pagalbos teikimo, koordinavimo ir informacijos perdavimo veiksmų seka asmenims, atsidūrusiems savižudybės rizikoje;

- apmokyta 12 sveikatos priežiūros specialistų iš 7 Vilniaus mieste esančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų taikyti trumpalaikės terapijos po bandymo žudyti programą (*Attempted Suicide Short Intervention Program – ASSIP*);

- 8 bandomosiose pirmines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiose įstaigose buvo įdarbinti papildomi psichologai (15,25 etato), kurie lapkričio–gruodžio mėnesiais konsultavo 602 asmenis, turinčius savižudybės riziką (turinčius minčių apie savižudybę, po mėginimo nusižudyti, po artimojo savižudybės, depresijos, konfliktų šeimoje, santykių sunkumų ir kt.);

- įsteigta papildoma savitarpio pagalbos grupė nusižudžiusiųjų artimiesiems (asociacijoje „Artimiesiems“) 2016-10-19–2016-12-21 įvyko 11 grupinių susitikimų (po 2 val.) su psichologais, juose nuolat dalyvavo 10 žmonių, netekusių savo artimojo dėl savižudybės;

- išverstos ir adaptuotos programos SAFE TALK ir ASIST. Šios programos skirtos apmokyti „vartininkus“, kurie pirmieji susiduria su savižudybės rizika (bendrosios praktikos gydytojai, policijos pareigūnai, ugniagesiai gelbėtojai, mokytojai, vaiko gerovės komisijų nariai, socialiniai darbuotojai, dirbantys su socialinės rizikos šeimomis, probacijos pareigūnai, greitosios medicinos pagalbos specialistai, Bendrojo pagalbos centro operatoriai, aukštųjų mokyklų studentų atstovybių nariai, emocinės paramos linijos savanoriai);

- sertifikuoti 10 SAFE TALK ir 6 ASIST programos instruktoriai, kurie 2017 m. ves SAFE TALK ir ASIST mokymus;

- surengta tarptautinė konferencija „Įrodymais grįsti savižudybių intervencijos metodai praktikoje“. Pranešėjai pristatė savižudybių prevencijos programas: bendradarbiavimu grįstą savižudybės rizikos vertinimo ir valdymo programą (CAMS), SAFE TALK ir ASIST programas „vartininkams“, trumpalaikės terapijos po bandymo žudyti programą (ASSIP). Konferencijoje dalyvavo 300 žmonių;

- atliktas mokslinis tyrimas „Suaugusiųjų ir vaikų savižudybių atvejų 2016 m. Vilniaus mieste analizė“. Naudojant policijos registruojamų įvykių registro duomenis sausio–lapkričio mėn. buvo identifikuoti 103 galimi savižudybių atvejai. Pavyko gauti 56 artimųjų kontaktus, iš jų 40 sutiko dalyvauti tyrime, iš viso atlikti 33 interviu. Įvertinta 32 proc. vaikų ir suaugusiųjų savižudybių Vilniaus mieste atvejų, įvardytos problemos savižudybių prevencijos srityje ir jų sprendimo būdai.

Socialinių reikalų ir sveikatos departamento Sveikatos apsaugos skyrius organizavo asmenų, sergančių tuberkulioze, būtinąjį hospitalizavimą. 2016 m. buvo pasirašyti 3 Savivaldybės gydytojo įsakymai dėl asmenų būtinojo hospitalizavimo ir izoliavimo viešojoje įstaigoje Alytaus apskrities tuberkuliozės ligoninėje.

Sveikatos apsaugos skyrius bendradarbiaudamas su Rinkodaros ir komunikacijų skyriumi sukūrė informacinius žaliuosius ženklus sveikatos priežiūros įstaigoms: „Paltus paliekame drabužinėje“, „Motinos ir vaiko kambarys“ ir „Vežimėlių vieta“. Šie informaciniai ženklai, iškabinti sveikatos priežiūros įstaigų koridoriuose ir vestibuliuose, primins pacientams, kad prieš lankantis sveikatos priežiūros specialistų kabinetuose reikia nusivilkti šiltuosius lauke dėvimus drabužius, o mažųjų pacientų tėveliams nurodys kryptis link Motinos ir vaiko kambario, taip pat, kad vaikų vežimėlius derėtų palikti

saugioje vežimėliams laikyti skirtoje vietoje. Taip pat sukurti ir viešose vietose išplatinti lankstinukai „Kas suteiks sveikatos priežiūros paslaugas studentui Vilniuje?“ ir „Kur kreiptis patyrus traumą?“.

Sveikatos apsaugos skyrius kartu su viešąja įstaiga Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikų Kraujo centru 2016 m. gegužės 12 d. ir 2016 m. spalio 14 d. ir su Nacionaliniu kraujo centru 2016 m. liepos 28 d. ir 2016 m. gruodžio 13 d. organizavo 4 kraujo donorystės akcijas, kurių metu Kraujo donorais tapo 65 Vilniaus miesto savivaldybės darbuotojai.

Spalio 8-oji – Pasaulinė hospisų ir paliatyvios pagalbos diena. VšĮ Pal. Kun. Mykolo Sopočkos hospisas Vilniuje suteikia pagalbą ir orų gyvenimą iki pabaigos onkologinėmis ligomis sergantiems žmonėms, taip pat ši įstaiga daug dėmesio skiria ir edukacijai bei socialinių visuomenės narių ryšių stiprinimui. Renginio „Vilties laukai 2016/2017“ esmė – atkreipti visuomenės dėmesį į nepagydomai onkologinėmis ligomis sergančiųjų poreikius, ugdyti žmonių sąmoningumą, altruizmą, atvirumą kitų žmonių reikmėms, skleisti hospiso misiją ir idėją bei skatinti jaunų žmonių savanorystę, padedant sergantiems. 2016 m. spalio 14 d. vyko renginys „Vilties laukai“, kurio metu prie sveikatos priežiūros įstaigų ir Vilniaus miesto savivaldybės buvo sodinami narcizų svogūnėliai. Narcizų svogūnėlių Vilniaus miesto savivaldybei dovanojo VšĮ Pal. Kun. Mykolo Sopočkos hospisas, kuris ir organizavo šį renginį.

Vilniaus miesto savivaldybės tiesiogiai stebimo trumpo gydymo (toliau – DOTS) kabineto įkūrimo darbai. Savivaldybės DOTS kabinetas įkurtas VšĮ Centro poliklinikos Vytenio filiale, kurio įrengimui iš Vilniaus miesto savivaldybės biudžeto 2016 m. buvo skirta 17 tūkst. Eur. Po stacionaraus gydymo, kai pacientas nustoja skirti užkrečiamąsias tuberkuliozės mikobakterijas, gydymas toliau tęsiamas Savivaldybės DOTS kabinete, iki pacientas visiškai išgyja. Atlikus visus įkūrimo ir remonto darbus tiesiogiai stebimo trumpo gydymo kurso paslaugos Vilniaus miesto savivaldybės DOTS kabinete pradėtos teikti 2017 m. Planuojama, kad paslaugos bus teikiamos iki 120 pacientų per metus. Bus kontroliuojamas ir valdomas tuberkuliozės plitimas Vilniaus mieste, taip pat mažinama atsparios tuberkuliozės formų vystymasis.

Pakaitinio gydymo metadonu programa. Vilniaus miesto savivaldybės taryba 2016 m. balandžio 19 d. sprendimu Nr. 1-410 patvirtino Vilniaus (kirtimų) romų taboro bendruomenės integracijos į visuomenę 2016–2019 metų programą, kurioje patvirtinta priemonė – pakaitinio gydymo metadonu programos įgyvendinimas Vilniaus priklausomybių ligų centre ir Vilniaus miesto savivaldybės poliklinikų psichikos sveikatos centruose. Vilniaus miesto savivaldybės 2016 metų biudžete buvo patvirtinta 20000,00 Eur pakaitinio gydymo metadonu programai. Vilniaus miesto savivaldybė pasirašė sutartis su Vilniaus priklausomybės ligų centru, VšĮ Naujininkų poliklinika bei su Vilniaus apskrities vyriausiuoju policijos komisariatu Vilniaus miesto antruoju policijos komisariatu dėl pakaitinio gydymo metadonu įgyvendinimo bandomosios programos Vilniaus mieste. Programos tikslas – specializuotų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimas asmenims, turintiems narkotinių medžiagų vartojimo problemų, nedraustiems Privalomuoju sveikatos draudimu, norintiems gauti specialistų konsultacijas, reikiamą medicininę ir (ar) psichosocialinę pagalbą, būtiną palankių sąlygų užtikrinimui savanoriškai integruojantis į visuomenę. Nuo 2016 m. lapkričio–gruodžio mėn. Vilniaus m. II PK į Vilniaus priklausomybės ligų centrą farmakoterapijos metadonu paslaugoms gauti nusiuntė 30 asmenų, turinčių narkotinių medžiagų vartojimo problemų, iš kurių 2017 metais 24 programos dalyviai tęsia gydymą metadonu. VšĮ Naujininkų poliklinikos Psichikos sveikatos centre farmakoterapijai metadonu 2016 m. nuo lapkričio 29 d. iki 2016 m. gruodžio 28 d. priimti 9 asmenys. Jie buvo konsultuojami psichologo bei socialinio darbuotojo.

Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2015 metų ataskaitoje pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo priemonių planas 2016 metams. 2016 m. parengtas ir Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. rugsėjo 27 d. įsakymu Nr. 30-2242 patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2015 metų ataskaitoje pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo priemonių planas 2016 metams. 2016 metais įvykdyti rodikliai pateikti 3 lentelėje.

3 lentelė. Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2015 metų ataskaitoje pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo plano 2016 metams įvykdymas.

Eil. nr.	Rekomendacijos turinys	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti	Už rekomendacijos įgyvendinimą atsakingas padalinys	Priemonės įgyvendinimo vertinimo rodiklis	Rekomendacijos priemonių įgyvendinimo terminas	Įvykdyta rodiklio reikšmė
1. Mažinti gyventojų traumatizmą ir išorinių mirties priežasčių skaičių						
1.	1.1. Mokyti plaukti vaikus ir suaugusiuosius	1.1.1. Projektas „Super varlytė“. Plaukimo pamokos 1–4 klasių mokiniams	BĮ Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau – Vilniaus visuomenės sveikatos biuras)	Priemonę suteikti 600 vaikų (dalis jų – priskirti rizikos grupėms), kiekvienam vaikui – 6 pamokos	2016-12-31	Priemonė suteikta 500 dalyvių
	1.2. Vykdyti griuvimų ir saugaus elgesio prevenciją (didinti vyresnio amžiaus asmenų fizinį aktyvumą (koordinacijai, pusiausvyrai bei raumenų jėgai didinti), organizuoti edukacines veiklas saugaus elgesio klausimais)	1.2.1. Projektas „Sveiko ir aktyvaus senėjimo mokykla“, skirtas senyvo amžiaus (60+ m. asmenims): mankštos, šiaurietiškojo ėjimo užsiėmimai, praktikinės-edukacinės paskaitos	Vilniaus visuomenės sveikatos biuras	Priemonę suteikti 400 senyvo amžiaus asmenų	2016-12-31	Priemonė suteikta 1000 dalyvių
		1.2.2. Sveikatos programa „Psichosocialinė ir fizinė medicinos pagalba ir bendruomenės sveikatos stiprinimas VšĮ Lazdynų poliklinikos pacientams ir bendruomenės gyventojams“: lauko treniruoklių įrengimas; mankštų viešojoje erdvėje su lauko treniruokliais ir/arba šiaurietiškojo ėjimo lazdomis pravedimas; mankštų kineziterapijos salėje su vidaus treniruokliais pravedimas	VšĮ Lazdynų poliklinika	Įrengti lauko treniruoklius (5 vnt.) prie VšĮ Lazdynų poliklinikos Erfurto g. 15 (laisvai prieinami visiems gyventojams); surengti 10 užsiėmimų su lauko treniruokliais arba šiaurietiškojo ėjimo lazdomis, 100 dalyvių; surengti 10 mankštų kineziterapijos salėje su vidaus treniruokliais	2016-12-31	Įrengti 5 lauko treniruokliai, praveisti 38 užsiėmimai, kurių metu kiekvienoje grupėje vidutiniškai dalyvavo po 5-7 dalyvius (per mėnesį buvo organizuojami 8 užsiėmimai). Iš viso programos veiklose dalyvavo – 213 dalyvių, iš jų: ėjime su šiaurietiškomis lazdomis – 98 dalyviai; funkcinėse mankštose salėje – 57 dalyviai; užsiėmimuose su lauko treniruokliais – 58 dalyviai
		1.2.3. Renginiai, mokymai savisaugos įgūdžių formavimui 6–11 klasių mokiniams, skirti ugdyti saugaus elgesio kultūrą, apimančią mokinių asmens saugumo, atsakomybės suvokimą bei saugaus elgesio name, kelyje, mokykloje ir žaidimo erdvėje, įgūdžius	Vilniaus visuomenės sveikatos biuras	Surengti 118 renginių	2016-12-31	Surengti 129 renginiai (3380 dalyvių)

	1.2.4 Konkursas „Atšvaitų mados“, skirtas 5–12 klasių mokiniams siekiant, kad jaunimas mielai nešiotų atšvaitus, skleisti savisaugos būtinybę bei atšvaitą paversti neatsiejamu pėsčiojo palydovu. Mokiniai kviečiami sukurti individualius atšvaitus. Geriausi darbai bus realizuoti ir nemokamai dalijami jaunimui	Vilniaus visuomenės sveikatos biuras	Dalyviai sukurs 700 vnt. atšvaitų	2016-12-31	Konkurso metu buvo gauti 95 darbai. Pagal vieną atrinktą maketą buvo pagaminti 3000 vnt. atšvaitų, kurie buvo išdalinti konkurso dalyviams ir kitiems moksleiviams nemokamai
	1.2.5. Užsiėmimai ikimokyklinukams „Saugumo pamokos su Pelyte Balamute“, skirti ugdyti saugaus elgesio kultūrą, apimančią ikimokyklinukų asmens saugumo, atsakomybės suvokimą bei saugaus elgesio namie, kelyje, mokykloje ir žaidimo aikštelėje įgūdžius	Vilniaus visuomenės sveikatos biuras	Surengti 60 renginių	2016-12-31	Surengti 64 renginiai
	1.2.6. Akcija „Važiuok dviračiu saugiai“. „Velomaratono 2016“ ir kitų sveikatingumo renginių metu dalijamos apsauginės liemenės ir apsauginiai diržai su šviesą atspindinčiais elementais	Vilniaus visuomenės sveikatos biuras	Išdalyti 300 vnt. apsauginių liemenių ir 300 vnt. apsauginių diržų su šviesą atspindinčiais elementais	2016-12-31	Išdalinta 500 vnt. apsauginių liemenių ir 300 vnt. apsauginių diržų su šviesą atspindinčiais elementais (tiek dalyvių apsilankę Sveikatos apsaugos ministerijos palapinėje, dalyvaujant Vilniaus visuomenės sveikatos biuro organizuojamoje veikloje)
1.3. Organizuoti mokymus, seminarus apie saugų elgesį prie vandens telkinių ir vandenyje	1.3.1. Vaizdo klipų apie saugų elgesį vandenyje ir prie vandens „Nešokinėk į vandenį nežinomose vietose“ ir „Nesimaudyk apsvaigęs“ sukūrimas ir viešinimas	Vilniaus visuomenės sveikatos biuras ir Vilniaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos 6-oji komanda	Sukurti 2 vaizdo klipai, skelbti „YouTube“ kanale, viešinami Vilniaus visuomenės sveikatos biuro, Savivaldybės interneto svetainėse	2016-12-31	Sukurti 2 vaizdo klipai, skelbti „YouTube“ kanale, Vilniaus visuomenės sveikatos biuro, Savivaldybės interneto svetainėse. Nuo 2016-07-25 iki 2017-08-14 transliuoti Forum Cinemas ekranuose (iš viso 14 1823 žiūrovų)
1.4 Griežtinti kontrolę dėl netinkamo elgesio prie vandens (alkoholio vartojimas)	1.4.1 Patruliavimų poilsiavietėse prie vandens organizavimas	Savivaldybės administracijos Saugaus miesto departamento Viešosios tvarkos skyrius	Vasaros sezono metu tikrinti Valakupių, Žirmūnų, Žaliųjų ežerų, Baltupių Cedrono, Ozo parko paplūdimius.	2016 m. vasaros sezono metu	2016 metais vasaros sezono metu kartu Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Vilniaus miesto pirmojo policijos komisariato pareigūnais organizuotos 8 prevencinės priemonės
1.5. Kurti visoms amžiaus grupėms palankią miesto	1.5.1 Neįgalųjų stovėjimo vietų ženklavimas miesto gatvėse ir gyvenamųjų namų kiemuose	Savivaldybės administracijos	Atsižvelgiant į prašymus, paženklintų stovėjimo	Nuolat vykdoma	Buvo pažymėtos neįgalųjų stovėjimui skirtos vietos – 61

	aplinką		Miesto ūkio ir transporto departamento Eismo organizavimo skyrius	vietų skaičius		vieta
	1.6. Stiprinti saugumo priemones avaringiausiose miesto gatvėse	<p>1.6.1. Šviesoforo posto avaringoje Molėtų ir Skersinės g. sankryžoje įrengimas</p> <p>1.6.2 Avaringose gatvėse įrengti greičio mažinimo kalnelius, sferiniai veidrodžius, saugumo saleles, geltonus mirksinčius žibintus pėsčiųjų perėjose, iškilias pėsčiųjų perėjas, kryptinį pėsčiųjų perėjų apšvietimą, greičio rodymo ženklus, įspėjamąsias priemones, pėsčiųjų atitvarus ir kitas eismo gerinimo priemones</p>	Savivaldybės administracijos Miesto ūkio ir transporto departamento Eismo organizavimo skyrius	<p>Šviesoforo postas</p> <p>Avaringų vietų sumažinimas (juodųjų dėmių panaikinimas)</p>	<p>2016-12-31</p> <p>Nuolat vykdoma</p>	<p>Molėtų pl. ir Skersinės g. sankryžoje įrengtas šviesoforo postas.</p> <p>Avaringų vietų mažinimui įrengtos priemonės:</p> <p>Greičio mažinimo kalneliai – 49 vietose (66 vnt.).</p> <p>Sferiniai veidrodžiai – 11 vnt.</p> <p>Saugumo salelės – 17 vietų (34 vnt.).</p> <p>Geltoni mirksintys žibintai pėsčiųjų perėjose – 30 vietų (70 vnt.).</p> <p>Nereguliuojamos pėsčiųjų perėjos – 24 vietose.</p> <p>Geltoni skydai pėsčiųjų perėjose – 61 vieta (234 vnt.).</p> <p>Greičio rodymo ženklai–3 vietos (4vnt.).</p> <p>Įspėjamosios priemonės stulpeliai – 12 vietų (205 vnt.).</p> <p>Smūgio slopintuvai–1 vnt.</p> <p>Stiklo atšvaitai bortuose – 484 vnt.</p> <p>Apsauginiai stulpeliai–55 vnt.</p>
2. Gerinti Vilniaus miesto gyventojų psichikos sveikata						
2.	2.1. Organizuoti diskusijas, individualias konsultacijas, mokymus psichologinei būsenai gerinti	<p>2.1.1. Projektas „Atverk paguodos skrynelę“, skirtas vaikų psichikos sveikatos stiprinimui, 9–11 m. vaikams suteikiant žinių ir priemonių (išdalijamos paguodos skrynelės), padedančių saugoti ir rūpintis savo bei artimųjų psichikos sveikata</p> <p>2.1.2. Projektas „Labai paprastas konkursas“, skirtas mokyklinio amžiaus vaikų patyčių prevencijai, bus sukurta ir išleista Geriausio draugo užrašų knygelė</p>	<p>Vilniaus visuomenės sveikatos biuras</p> <p>Vilniaus visuomenės sveikatos biuras</p>	<p>Priemonę suteikti 4000 mokinių</p> <p>Pagaminti ir išdalyti 1500 vnt. knygelių</p>	<p>2016-12-31</p> <p>2016-12-31</p>	<p>Priemonė suteikta 6000 dalyvių</p> <p>Išdalinta 1500 vnt. knygelių</p>

	2.1.3. visuomenės sveikatos priemonių, skirtų psichikos sveikatos stiprinimui, įgyvendinimo organizavimas. Priemonės įgyvendina nevyriausybinių organizacijų ir kiti juridiniai asmenys (išskyrus viešąsias įstaigas, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė arba savivaldybė), veikiantys įvairiose sveikatinimo srityse	Savivaldybės administracijos Socialinių reikalų ir sveikatos departamento Sveikatos apsaugos skyrius	Įgyvendinti 17 visuomenės sveikatos priemonių	2016-12-31	Įgyvendinta 17 visuomenės sveikatos priemonių
	2.1.4. Sveikatos programa „Lazdynų rajono gyventojų psichikos sveikatos stiprinimo, savižudybių ir smurto prevencija“	VšĮ Lazdynų poliklinika	Informacinė sesija Lazdynų rajono gyventojų psichikos sveikatos stiprinimo, savižudybių ir smurto prevencijai, 8 psichoedukacijos paskaitos moksleiviams, seminarų ciklas (3) šeimos gydytojams (sveikatos priežiūros specialistams) ir pedagogams, grupiniai psichoterapijos užsiėmimai	2016-12-31	Programos metu psichologinė pagalba suteikta 290 dalyvių. Pravestos 7 viešos psichoedukacinės paskaitos, paskaitose dalyvavo 121 dalyvis. Pravestas seminarų ciklas sveikatos priežiūros specialistams trimis temomis, dalyvavo 27 dalyviai. Įvyko informacinė sesija, kurioje kviestiniai pranešėjai skaitė pranešimus, dalyvavo 87 dalyviai. Parengta ir išspausdinta 400 vnt. skrajučių ir 300 vnt. lankstinukų
	2.1.5. Sveikatos programa „Pagalbos teikimo elementai rizikingo elgesio vaikams ir jaunuoliams bei jų šeimos nariams“	VšĮ Karoliniškių poliklinika	Individualios ir grupinės vaikų ir paauglių psichiatro konsultacijos (apie 120), Individualios ir grupinės vaikų ir paauglių psichiatro konsultacijos šeimos nariams (apie 120)	2016-12-31	490 individualių konsultacijų suteikta vaikams ir jaunuoliams ir 446 konsultacijų šeimos nariams. Suorganizuota konferencija kurioje dalyvavo daugiau kaip 70 asmenų. Išdalinta 200 vnt. lankstinukų, ir 400 vnt. lipdukų
2.2. Vykdyti informacines socialines kampanijas, organizuoti masinius renginius, siekiant gerinti gyventojų informuotumą bei mažinti savižudybių paplitimą	2.2.1. Projektas „Protmūšiai“, skirtas stiprinti dalyvių psichinę sveikatą, didinti žinias apie sveikatą, ugdyti gebėjimus dirbti komandoje, pozityviai mąstyti, prisiimti atsakomybę už savo veiksmus, būti tolerantiškiems ir padėti vienas kitam. Renginys „Protonautai“ 5–8 ir 9–12 klasių mokiniams	Vilniaus visuomenės sveikatos biuras	Priemonę 2 renginių metu suteikti 600 mokinių	2016-12-31	Priemonė suteikta 582 dalyviams

	2.2.2. „Facebook“ paskyrų „Už gyvenimą“ (skirta skleisti savižudybių prevencijos idėjoms Lietuvoje), „Spausk stabdį laiku“ (skirta profesinio perdegimo prevencijai), „Lietuva be priklausomybių“ (skirta priklausomybių prevencijai) sukūrimas ir nuolatinis palaikymas	Vilniaus visuomenės sveikatos biuras	Sukurti 3 „Facebook“ paskyras	2016-12-31	Sukurtos 4 „Facebook“ paskyros: „Už gyvenimą“, „Spausk stabdį laiku“, „Lietuva be priklausomybių“ bei „Augu kartu su savo vaiku“, į jas keliami straipsniai, inicijuojamos diskusijos
	2.2.3. Įgyvendinti Vilniaus miesto savižudybių prevencijos 2016–2019 metų strategijos įgyvendinimo priemonių planą 2016 metams				
	2.2.3.1. Sukurti ir įdiegti savižudybių prevencijos Vilniaus mieste atvejo vadybos modelį	VšĮ Antakalnio poliklinika VšĮ Lazdynų poliklinika BĮ Valstybinio psichikos sveikatos centro savižudybių prevencijos biuras	Sukurtų ir įdiegtų vaikų bei suaugusiųjų savižudybių atvejo vadybos modelių skaičius	2016-12-31	VšĮ Antakalnio poliklinikoje buvo įdiegtas 1 vaikų savižudybių prevencijos Vilniaus mieste atvejo vadybos modelis, o VšĮ Lazdynų poliklinikoje – 1 suaugusiųjų
	2.2.3.2. Mokymo metodikos vertimas į lietuvių kalbą ir adaptavimas, programos lektorių ir „vartininkų“ mokymai	Vilniaus visuomenės sveikatos biuras	Išversti į lietuvių kalbą ir adaptuoti mokymų metodiką Apmokyti 16 lektorių (10 SAFE TALK programos ir 6 ASIST programos) Apmokyti „vartininkų“ skaičius	2016-12-31	Apmokyta 16 lektorių
	2.2.3.3. Teikti skubią anoniminę psichologinę pagalbą	VšĮ Krizių įveikimo centras	Pacientų, turinčių suicidinių minčių, ketinančių žudyti bei nusižudžiusiųjų artimųjų, kuriems suteikta psichologinė ar psichiatrinė pagalba, skaičius	2016-12-31	Pirminės psichologo konsultacijos suteiktos 43 asmenims, turėjusiems suicidinių minčių ar ketinusiems nusižudyti, 14 asmenų po bandymo nusižudyti, 12 asmenų po artimojo savižudybės, 16 asmenų dėl artimojo savižudybės rizikos

		2.2.4 Informacinio lankstinuko „Tu nesi vienas“, skirto informuoti visuomenę apie skubią nemokamą emocinę ir psichologinę pagalbą Vilniuje sukūrimas, išleidimas ir platinimas	Vilniaus visuomenės sveikatos biuras kartu su Saviziudybių prevencijos memorandumo dalyviais	Parengti, išleisti ir išplatinti 45000 lankstinukų	2016-12-31	Išdalinta 45 000 vnt. lankstinukų
2.3 Skatinti Vilniaus miesto bendruomenes, gyventojus švęsti šventes be alkoholio	2.3.1. Taikyti didesnius įkainius komerciniams renginiams, kuriuose prekiaujama alkoholiniais gėrimais	Savivaldybės administracijos Saugaus miesto departamento Administracinės veiklos skyrius	Komerciniai renginiai, kurių metu bus prekiaujama alkoholiniais gėrimais, apmokestinami pagal tarifą, nustatytą Vietinės rinkliavos už leidimo (pažymėjimo) organizuoti komercinius renginius savivaldybei priklausančiose ar valdytojo teise valdomose viešojo naudojimo teritorijose išdavimo nuostatuose (Tarybos 2008-05-28 sprendimas Nr. 1-494)..	Nuolat vykdoma	2016 metais suorganizuoti 38 Renginių derinimo komisijos posėdžiai, kurių metu buvo svarstomi prašymai dėl leidimų organizuoti renginius. Išnagrinėjus prašymus dėl leidimų organizuoti renginius (susirinkimus) parengta 308 Administracijos direktoriaus ar jo pavaduotojo įsakymai ir išduotas 71 leidimas organizuoti renginius. Komerciniai renginiai, kurių metu buvo vykdoma prekyba alkoholiniais gėrimais buvo apmokestinami vadovaujantis Vietinės rinkliavos už leidimo (pažymėjimo) organizuoti komercinius renginius savivaldybei priklausančiose ar valdytojo teise valdomose viešojo naudojimo teritorijose išdavimo nuostatais (Tarybos 2008-05-28 sprendimas Nr. 1-494). 2016 m. gruodžio mėnesį parengtas Tarybos sprendimo projektas „Dėl vietinės rinkliavos už leidimo organizuoti komercinius renginius savivaldybei priklausančiose ar valdytojo teise valdomose viešojo naudojimo teritorijose išdavimą nuostatų tvirtinimo“, patvirtinus Tarybos sprendimo projektą už	

						leidimų organizuoti komercinius renginius, kurių metu vykdoma prekyba alkoholiniais gėrimais, išdavimą bus taikoma didesnė rinkliava
	2.4. Riboti tabako ir alkoholio prieinamumą, ribojant mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais laiką	2.4.1. Vadovaujantis Mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais ribojimo taisyklėmis (Tarybos 2012-03-21 sprendimas Nr. 1-506), nagrinėti atvejus ir riboti mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais laiką	Savivaldybės administracijos Saugaus miesto departamento Administracinės veiklos skyrius	Tais atvejais, kai barų, naktinių klubų daromų pažeidimų negalima išspręsti kitais būdais, rengiamas ir derinamas Tarybos sprendimo projektas dėl prekybos alkoholiniais gėrimais laiko ribojimo, kaip kraštutinė priemonė	Nuolat vykdoma	Savivaldybės administracijos Saugaus miesto departamento Administracinės veiklos skyrius nagrinėja asmenų pranešimus, prašymus, skundus dėl prekybos alkoholiniais gėrimais laiko apribojimo. 2016 metais vyko 3 Mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais ribojimo komisijos posėdžiai. 2016 metais Mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais ribojimo komisija nutarė vieno baro atžvilgiu rengti Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimo projektą dėl prekybos alkoholiniais gėrimais laiko apribojimo. Kiti svarstyti klausimai dėl barų, naktinių klubų daromų pažeidimų buvo išspręsti nerengiant Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimo projektų dėl prekybos alkoholiniais gėrimais laiko apribojimo
	2.5. Gyventojus, turinčius sveikatos rizikos veiksnių (alkoholio vartojimas, rūkymas) konsultuoti dėl galimybių ir būdų šiems veiksniams mažinti	2.5.1. Pagalbos programa metantiems rūkyti „Jūs galite mesti rūkyti“ užsiėmimai grupėje	Vilniaus visuomenės sveikatos biuras	Savaitiniai užsiėmimai	2016-12-31	Įvyko 53 užsiėmimai grupėse, kognityvinės elgesio terapijos temomis
3. Sumažinti lytiškai plintančių ligų paplitimą						
3.	3.1. Nuolat kelti gyventojų sveikatos raštingumo lygį (informavimas ir švietimas)	3.1.1 Lytiškumo ugdymo ir lytiškai plintančių ligų prevencinė programa. Keturių lygmenų programa, skirta vaikų ir paauglių lytiniam	Vilniaus visuomenės sveikatos biuras	3400 paskaitų klausytojų	2016-12-31	Paskaitas išklausė 5462 dalyviai

užkrečiamųjų ligų prevencijos klausimais)	ugdymui, su lytiškumu susijusios elgsenos suvokimui ir su ja susijusios praktikos įgūdžiams. Programa skirta jaunimui (9–18 m. vaikams)				
	3.1.2. Sveikatos programa „Vaikų ir jaunų žmonių lytinės sveikatos gerinimo programa“, skirta vyresniųjų klasių mokiniams (paskaitos lytinės sveikatos klausimais)	VšĮ Šeškinės poliklinika	31 paskaita, 620 mokinių	2016-12-31	Programos metu praveistos 59 paskaitos (13 skirtingų temų). Išleista 2000 vnt. lankstinukų, 50 vnt. plakatų. 2016 m. rugsėjo-gruodžio mėn. paslaugas gavo 1337 Vilniaus miesto moksleiviai ir 17 moterų, kurios augina dukras
	3.1.3. visuomenės sveikatos priemonių skirtų, lytiškai plintančių infekcijų prevencijai ir vaikų lytiniam švietimui, įgyvendinimo organizavimas. Priemonės įgyvendina nevyriausybinių organizacijų ir kiti juridiniai asmenys (išskyrus viešąsias įstaigas, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė arba savivaldybė) veikiančios įvairiose sveikatinimo srityse	Savivaldybės administracijos Socialinių reikalų ir sveikatos departamento Sveikatos apsaugos skyrius	Įgyvendinti 2 visuomenės sveikatos priemonės	2016-12-31	Įgyvendintos 2 visuomenės sveikatos priemonės.
3.2. Gerinti ankstyvąją lytiškai plintančių ligų diagnostiką	3.2.1. Sveikatos programa „Lytiškai plintančios infekcijos profilaktika“	VšĮ Centro poliklinika	Atlikti tyrimus dėl lytiškai plintančių infekcijų (chlamidijų, mikoplazmų, ureaplazmų) 1000 moterų	2016-12-31	2016 m. III-IV ketv. laikotarpiu paimta 1000 mėginių, 915 moterų kreipėsi profilaktiškai
	3.2.2. Sveikatos programa „Užkrečiamųjų odos ir lytiškai plintančių infekcijų profilaktika ir kontrolė socialinės atskirties grupėse, neapdraustųjų privalomuoju sveikatos draudimu sanitarinis apšvarinimas“. Neapdraustųjų privalomuoju sveikatos draudimu nemokamas ištyrimas, gydymas, kontrolė dėl LPI	VšĮ Vilniaus odos ir veneros ligų centras	Pacientų skaičius 300, tyrimų skaičius 1000	2016-12-31	2016 m. sanitarijos punkte apsilankė 912 pacientų, iš jų 741 vyrai, 171 moteris. Pacientų, neapdraustųjų Privalomuoju sveikatos draudimu, iširta ir gydyta dėl lytiškai plintančių ligų – 313, Neapdraustiems Privalomuoju sveikatos draudimu, sergantiems sifiliu, gonoreja, chlamidioze atlikta 47 tyrimai dėl LPI
3.3. Užtikrinti sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą, kurti jaunimui palankių paslaugų tinklą	3.3.1 Įgyvendinti sveikatos programą „Jaunimui palankios sveikatos priežiūros paslaugos“ (savižudybių prevencija, kompleksinis švietimas apie lytiškai	VšĮ Antakalnio poliklinika	Įkurti 1 jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų koordinacinį centrą,		Įkurtas koordinacinis centras, administruojama jaunimo sveikatos interneto svetainė, adaptuoti ir taikomi 4

		plintančias ligas ir ankstyvojo nėštumo prevenciją, mitybos reguliavimas ir fizinio aktyvumo skatinimas, psichoaktyvių medžiagų neigiamo poveikio sveikatai mažinimas)		administruoti jaunimo sveikatos portalą, adaptuoti ir taikyti 4 algoritmus, sukurti 4 mokomąsias programas, organizuoti mokymus pirmosios ir antrosios linijos specialistams, dirbantiems su vaikais ir jaunimu (6 mokymai po 8 val.)	2016-12-31	algoritmai. Taip pat sukurtos 4 mokomosios programos. Suorganizuoti 6 mokymai pirmos ir antros linijos specialistams, dirbantiems su vaikais ir jaunimu
4. Didinti valstybinių profilaktinių programų įgyvendinimo mastą						
4.	4.1. Ieškoti bendradarbiavimo būdų, kaip pasiekti aukštesnių Valstybinių profilaktinių programų įgyvendinimo rodiklių	4.1.1. Organizuoti fotografijų parodą „Menas kovoje prieš vėžį“, skirtą darbingo vyresnio amžiaus asmenis paskatinti susirūpinti savo sveikata ir dalyvauti valstybės finansuojamose atrankinėse patikros programose – nemokamai pasitikrinti dėl gimdos kaklelio, krūties, storosios žarnos bei prostatos vėžio. Paroda eksponuojama pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigose	Vilniaus visuomenės sveikatos biuras	Priemonė pasieks 200–250 tūkst. Vilniaus miesto gyventojų	Vyksta nuolat	Paroda eksponuota gyventojams viešai prieinamose Vilniaus miesto vietose
		4.1.2. Akcija „Išvažiuojamasis šiaurietiškojo ėjimo žygis prieš krūties vėžį“. Jos metu visuomenė skatinama atkreipti dėmesį krūties vėžį – dažniausių išsivysčiusių šalių moterų onkologinę ligą	Vilniaus visuomenės sveikatos biuras	Apie 60 asmenų	2016-12-31	Žygyje dalyvavo 60 asmenų
		4.1.3. Švietėjiška akcija „Laiškas mamai ir tėčiui“, skirta paskatinti pradinių klasių mokinių tėvus pasirūpinti savo sveikata ir pasitikrinti sveikatą pagal valstybės finansuojamas sveikatos patikrų programas. Motinos ir tėvo dienos proga mokiniai rašys diktantą, virstantį gražiausiu laišku mamai ir tėčiui	Vilniaus visuomenės sveikatos biuras	Apie 4000 vaikų	2016-12-31	Akcijoje dalyvavo 6141 vaikų
	4.2. Didinti Valstybinių profilaktinių programų įgyvendinimo mastą ir profilaktiniam pasitikrinimui	4.2.1. Savivaldybei pavaldžių ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros įstaigų 2017 m. veiklos užduotyse nustatyti valstybinių profilaktinių programų profilaktiniam	Savivaldybės administracijos Socialinių reikalų ir sveikatos	Profilaktiniam pasitikrinimui pakviesti ne mažiau kaip 80 proc. nustatytos amžiaus	2017-05-01	Veiklos užduotyse šis rodiklis bus numatytas

	pakviesti ne mažiau kaip 80 proc. nustatytos amžiaus grupės gyventojų	pasitikrinimui pakviesti ne mažiau kaip 80 proc. nustatytos amžiaus grupės prie įstaigos prisirašiusių gyventojų	departamento Sveikatos apsaugos skyrius	grupės gyventojų		
	4.3. Didinti dalyvaujančių širdies ir kraujagyslių prevencijos programoje asmenų skaičių	4.3.1. Širdies ir kraujagyslių ligų (ŠKL) rizikos grupės asmenų sveikatos stiprinimo programa, įgyvendinama 3 Vilniaus miesto poliklinikose (Antakalnio, Šeškinės, Karoliniškių), dalyviai – ŠKL rizikos grupės asmenys	Vilniaus visuomenės sveikatos biuras	190 dalyvių, 80 paskaitų, 34 mankštos užsiėmimai, 190 dietologo konsultacijų	2016-12-31	196 dalyviai, 80 paskaitų, 34 mankštos užsiėmimai. 190 dietisto konsultacijų ir sudaryta tiek pat rekomendacijų
		4.3.2. Savivaldybei pavaldžių ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros įstaigų 2017 m. veiklos užduotyse padidinti programos įvykdymą 2 procentais nei 2016 m. įvykdymas	Savivaldybės administracijos Socialinių reikalų ir sveikatos departamento Sveikatos apsaugos skyrius	Padidinti programos įvykdymą 2 procentais nei 2016 m. įvykdymas	2017-05-01	Pagal Sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gruodžio 1 d. įsakymo Nr. V-1019 „Dėl Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos viešųjų įstaigų veiklos finansinių rezultatų vertinimo kiekybinių ir kokybinių rodiklių ir vadovaujančių darbuotojų mėnesinės algos kintamosios dalies nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimą iš PSDF biudžeto lėšų finansuojamos programos yra lyginamos su šalies vidurkiu
	4.4. Didinti vyrų, dalyvaujančių onkoprevencijos programose, skaičių siekiant mažinti jų mirštamumą dėl onkologinių susirgimų	4.4.1. Savivaldybei pavaldžių ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros įstaigų 2017 m. veiklos užduotyse padidinti programos įvykdymą 2 procentais nei 2016 m. įvykdymas	Savivaldybės administracijos Socialinių reikalų ir sveikatos departamento Sveikatos apsaugos skyrius	Padidinti programos įvykdymą 2 procentais nei 2016 m. įvykdymas	2017-05-01	Pagal Sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gruodžio 1 d. įsakymo Nr. V-1019 „Dėl Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos viešųjų įstaigų veiklos finansinių rezultatų vertinimo kiekybinių ir kokybinių rodiklių ir vadovaujančių darbuotojų mėnesinės algos kintamosios dalies nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimą iš PSDF biudžeto lėšų finansuojamos programos yra lyginamos su šalies vidurkiu
	4.5. Išlaikyti esamas skiepavimo apimtis tikslinėse gyventojų grupėse (PSO)	4.5.1. Savivaldybei pavaldžių ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros įstaigų 2017 m.	Savivaldybės administracijos Socialinių reikalų ir	Vaikų profilaktinių skiepimų paslauga suteikti ne mažiau kaip	2017-05-01	Veiklos užduotyse šis rodiklis bus numatytas

	duomenimis, gerais vakcinacijos rodikliais laikoma, kai paskiepytųjų skaičius šalyje ir jos regionuose siekia ne mažiau kaip 90–95 proc. tikslinės grupės asmenų)	veiklos užduotyse gerinti vaikų profilaktinių skiepimų (pagal patvirtintą Lietuvos Respublikos vaikų profilaktinių skiepimų kalendorių) vykdymą ir šių paslaugų vaikams, kuriems pagal amžių turėtų būti suteikta paslauga, suteikti ne mažiau kaip 92 procentų	sveikatos departamento Sveikatos apsaugos skyrius	92 proc.		
5. Kitos (aukščiau nepriskirtos) rekomendacijos, skirtos siekti geresnės Vilniaus miesto gyventojų sveikatos būklės užtikrinimo						
5.	5.1. Vykdyti pozityvios socialinės reklamos ir mokslu pagrįstos informacijos sklaidą per visuomenės informavimo priemones, mažinti neigiamos informacijos poveikį visuomenės sveikatai	5.1.1 Parengti lankstinukus lietuvių, lenkų, rusų, romų kalbomis apie narkotikų žalą ir galimybes gydytis, atsižvelgiant į Vilniaus (Kirtimų) romų taboro bendruomenės integracijos į visuomenę 2016–2019 programos 1.1.3 priemonę	Savivaldybės administracijos Saugaus miesto departamento Administracinės veiklos skyrius	Lankstinukų skaičius – 3000 vnt.	2016-12-31	Priemonė neįvykdyta, kadangi nenustatyta tikslinė grupė
	5.2. Skatinti gyventojus aktyviau dalyvauti Visuomenės sveikatos biuro, švietimo ir sporto įstaigų organizuojamuose sveikatinimo veiklos renginiuose (akcijose, paskaitose, užsiėmimuose)	5.2.1. Vaikų vasaros poilsio stovyklų organizavimas	Savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto departamentas	Vaikų, dalyvavusių vaikų vasaros poilsio programose, skaičius	2016 m. vasaros sezono metu	Finansuotos 98 mokyklų ir kitų organizacijų organizuotos vaikų vasaros poilsio stovyklų programos. Stovyklose dalyvavo 4936 vaikai

Socialinių reikalų ir sveikatos departamento Socialinės paramos skyrius 2016 m. vykdė Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektą. Jo vykdymo laikotarpiu nevyriausybinė organizacija Lietuvos asociacija „Gyvastis“ teikė paslaugas nefrologiniams ligoniams ir jų artimiesiems. Projekto vykdymo laikotarpiu organizuotos savipagalbos grupės ir praktiniai mokymai neįgaliesiems bei jų šeimos nariams. Savipagalbos grupėse organizuotos paskaitos apie tai, kaip pasikeičia sveikos gyvensenos sąvoka susirgus galutiniu inkstų funkcijos nepakankamumu, kaip pasikeičia sveikos mitybos supratimas (pagal ligos būklę, tyrimus, reikalingos skirtingos griežtos dietos, pvz.: dializuojamiesiems reikia labai griežtai riboti skysčius, negalima jokių vaisių ir daržovių, nes jie tampa mirtinai pavojingi, o transplantuotiems negalima stiprinti imuniteto), kaip pagal kraujo rodiklius sekti kalį ir fosforą, reguliuoti juos dieta ir specialiais medikamentais, prižiūrėti kraujagyslinę jungtį (fistulę), kaip atpažinti infekcijas, ypač pavojingą transplantuotiesiems citomegalo infekciją ir kt. Praktinių užsiėmimų metu mokyta taisyklingai naudotis skirtingais (riešiniaisiais ir žastiniais, elektroniniais ir mechaniniais) kraujospūdžio matavimo aparatais, į poodį ar raumenis leisti vaistus ir kt.

Neįgaliesiems buvo sudarytos palankios sąlygos bendrauti, atrasti ir išsiugdyti supratimą apie negalią, pasidalyti problemomis ir patirtimi su likimo draugais. Tarpusavyje vyko pokalbiai ne tik apie ligą, bet ir jos keliamus iššūkius sergantiesiems ir jų artimiesiems. Diskutuota apie minėtų ligų atsiradimą, priepuolius sukeliančius veiksnius, jų nutraukimo priemones, priepuolių stebėjimo metodus. Sergantieji turėjo galimybę pasikeisti informacija ir patarti vienas kitam, ieškant teisingiausio ir labiausiai tinkančio varianto siekiant „draugiškai“ gyventi su liga. Psichologas padėjo spręsti atsiradusias emocines problemas, kylančias dėl negalios, mokėsi jas įveikti. Siekta padėti grupės dalyviams suprasti savo problemas/išgyvenimus, atrasti sprendimus ligos sukeltiems sunkumams nugalėti, prisitaikyti prie gyvenimo apribojimų, išmokyti veiksmingų įveikos strategijų, paskatinti aktyviai dalyvauti gydymosi procese.

Veiklų vykdymo laikotarpiu nefrologiniams ligoniams organizuoti saviraiškos ir kūrybiškumo lavinimo renginiai: dekupažo, papuošalų, stiklo dirbinių, piešimo, keramikos užsiėmimai, kurių metu jie galėjo išreikšti save, prisitaikyti prie pakitusios socialinės aplinkos, greičiau susitvarkyti su psichologinėmis problemomis (užsiėmimų metu žmogus mažiau galvoja apie savo negalią, atsiradusius sunkumus), taip pat išmoko naujų darbinių įgūdžių. Neįgaliesiems teiktos teikiamos ir palydėjimo pavežant paslaugos (lankantis įvairiose įstaigose, padedant spręsti įvairias problemas).

Organizuoti praktiniai mokymai ir šeimos nariams. Jų metu buvo mokoma, kaip atskirti bei išmokyti pažinti ir valdyti artimojo ligą, kaip padėti sumažinti įvairias ligos komplikacijas, atpažinti gretutinių ligų, infekcijų požymius, suteikti pagalbą sergančiajam (priepuolio ar ligos paūmėjimo metu).

Šiai organizacijai 2016 m. buvo skirta – 9000,00 Eur. Iš viso paslaugas gavo 69 asmenys: 67 – suaugę neįgalieji ir 2 – neįgalieji vaikai.

Socialinių reikalų ir sveikatos departamento Socialinės paramos centras. 2016 m. savarankiško gyvenimo namuose „Savi namai“ ir dienos centre „Versmė“ psichikos negalią turintiems asmenims organizuota 15 paskaitų sveikatinimo temomis: „Sveikos gyvensenos principai“, „Vandens nauda organizmui“, „Kaip cukrus veikia organizmą ir kaip išvengti cukrinio diabeto“, „Per dažnas rūkymo ir alkoholio vartojimas, kokią grėsmę tai kelia organizmui“, „Reguliarus medikamentų vartojimas ir poilsio svarba gerai savijautai“, „Miego svarba sveikatai, priežastis lemiančios antsvorį“, „Persivalgymas ir jo sukeltos virškinimo problemos“, „Asmens higiena ir kūno priežiūra skirtingais metų laikais“, „Imuniteto stiprinimas liaudiškais būdais“, „Efektyvūs streso įveikimo būdai“, „Dienotvarkės planavimas norint užtikrinti gerą sveikatą ir energiją“, „Sveikos mitybos rekomendacijos“, „Psichotropinių vaistų ir alkoholio vartojimo pasekmės“, „Ligos būklės savistaba ir patirtis patekus į psichiatrinę ligoninę“, „Susitaikymas su liga, simptomų atpažinimas“. Bendradarbiaujant su Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuru 2016 metais Socialinės paramos centro senjorų dienos centre „Atgaiva“ buvo organizuotos paskaitos „Fizinio aktyvumo nauda senyvame amžiuje“ ir „Šiaurietiškas ėjimas – sveikatos stiprinimo priemonė“, kuriuose dalyvavo 20 dienos centro lankytojų. Senjorų dienos centre „Diemedis“ buvo organizuotos paskaitos: „Sąnarių skausmo profilaktika“, „Gera savijauta, kaip galėčiau ją turėti?“, „Sveikos kraujagyslės“, „Alzheimerio ligos požymiai ir simptomai“, „Sveika mityba“, kuriuose dalyvavo 52 dienos centro lankytojai. Bendradarbiaujant su Vilniaus Šeškinės

poliklinika 20 dienos centro „Atgaiva“ lankytojų dalyvavo paskaitose „Vyresnio amžiaus asmenų pėdų priežiūros ypatumai“, „Gripas ar peršalimas? Kaip išvengti ligų“, „Kaip išvengti ligų ir sveikai gyventi“, „Senyvo amžiaus žmonių traumos ir griuvimai“.

Vaikų dienos centruose „Savi“, „Bičiulis“, „Labirintai“ nuolatos vykdomi fizinio aktyvumo užsiėmimai, taip pat buvo skaitomos prevencinės paskaitos apie rūkymo, alkoholio bei kitų psichotropinių medžiagų žalą sveikatai, sveiką mitybą, asmens higieną ir jos svarbą. Pagalbos šeimai skyriaus psichologai skaitė prevencines paskaitas Antakalnio gimnazijos moksleiviams „Alkoholis ir patiriama žala“, kurių metu buvo išdėstyta esminė informacija apie alkoholį ir galimas jo vartojimo pasekmes. Paskaitas išklaušė 45 gimnazijos moksleiviai. Minėtiems renginiams papildomų lėšų nebuvo skirta.

Saugaus miesto departamento Administracinės veiklos skyrius, siekdamas kurti saugią gyvenamąją aplinką, vykdyti eismo įvykių prevenciją, 2016 metų rudenį kartu su Savivaldybės tarybos sekretoriato Rinkodaros ir komunikacijos skyriumi bei AB „Lietuvos draudimas“ organizavo saugaus eismo akciją „Apsaugok mane“. Akcijos tikslas – paskatinti vairuotojus atkreipti dėmesį į pažeidžiamiausius kelių eismo dalyvius – vaikus. Vykdamas akciją, nuo nelaimingų atsitikimų eismo įvykių metu apdrausti moksleiviai, specialiu akcijos ženklu paženklintos pėsčiųjų perėjos prie Vilniaus miesto bendrojo lavinimo mokyklų. Savivaldybės lauko ir viešojo transporto ekranuose transliuota socialinė akcijos reklama, lauko kolonose pakabinti prevenciniai akcijos plakatai, informacija išplatinta žiniasklaidai, paskelbta svetainėje www.vilnius.lt ir socialiniame tinkle „Facebook“, taip pat išplatinta moksleivių tėvams per sistemas e.dienynas ir TAMO. 2016 metais akcijai panaudota 34775,16 Eur lėšų (iš jų 25350 Eur AB „Lietuvos draudimas“ lėšos; 3629,4 Eur Savivaldybės biudžeto lėšos; 5795,76 Eur Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos).

Buvo vykdoma triukšmo prevencija teikiant paslaugą „Triukšmo šaltinių valdytojų, planuojančių statybos, remonto, montavimo darbus gyvenamosiose vietovėse, pranešimai“. Triukšmo šaltinių valdytojai, planuojantys statybos, remonto, montavimo darbus gyvenamosiose vietovėse, privalo prieš 7 kalendorines dienas iki darbų pradžios pateikti Savivaldybės administracijai pranešimus apie planuojamus darbus. Pranešimuose turi būti nurodytos triukšmo mažinimo priemonės ir kita informacija. Nagrinėjami gyventojų skundai dėl statybos, remonto, montavimo darbų metu kylancio triukšmo, laisvalaikio ar buitinio triukšmo. Gavus informaciją apie gamybinį-komercinį transporto keliamą triukšmą kreipiamasi į Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus departamentą ir prašoma suteikti tarnybinę pagalbą įvertinant keliamo triukšmo lygį, o nustačius, kad viršijami triukšmo ribiniai dydžiai, nurodoma taikyti triukšmo mažinimo priemones. Triukšmo prevencijos priemonės vykdomos be tikslinio finansavimo. Taip pat organizuojami patikrinimai ir priimami sprendimai pagal gyventojų skundus dėl netinkamos gyvūnų vedžiojimo tvarkos, kai nesurenkami gyvūnų ekskrementai, nepasirūpinama reikiamomis priemonėmis ekskrementams surinkti, netvarkomos prižiūrimos teritorijos, nesiimta priemonių tvarkyti gyvenamąsias ir bendrojo naudojimo patalpas, kad būtų išvengta užterštumo, parazitų veisimosi. Patikrinimai organizuoti be tikslinio finansavimo.

Taip pat Savivaldybė skyrė finansavimą neįgaliųjų, dirbančių prie vaizdo stebėjimo kamerų, darbo užmokesčiui (2016 m. panaudota 59224,36 Eur Savivaldybės biudžeto lėšų) bei vaizdo stebėjimo kamerų sistemai išlaikyti (2016 metais panaudota 333062,29 Eur Savivaldybės biudžeto lėšų). Projekto esmė – neįgalieji stebi vaizdo kameromis transliuojamą vaizdą, pastebėję vykdomą ar įvykdytą nusikaltimą, teisės pažeidimą bei kitus įvykius, kurie turi įtakos žmonių gyvybei ir sveikatai ar materialinio turto saugumui, nedelsdamit praneša apie tai atsakingam pareigūnui arba informuoja atsakingas įstaigas.

Saugaus miesto departamento Civilinės saugos skyrius įgyvendino Aplinkos ir kraštovaizdžio apsaugos programą, kurios tikslas – siekti subalansuotos ir sveikos aplinkos Vilniaus miesto savivaldybėje, uždavinys – mažinti taršos poveikį aplinkai, priemonė – galimų ekologinių situacijų, avarių ir įvykių padarinių šalinimas. Galimos ekologinės situacijos, avarijos ir įvykiai vyksta ore, ant žemės ir vandenyje, kurių padarinių likvidavimui yra reikalingos priemonės. Teisės aktų nustatyta tvarka įsigyta priemonių už 18020,53 Eur iš Vilniaus miesto savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos.

Miesto ūkio ir transporto departamento Miesto tvarkymo ir aplinkos apsaugos skyriaus Komunalinio ūkio poskyris vykdo maudyklų vandens stebėseną. 2016 m. buvo prižiūrėti ir tvarkomi 5 Vilniaus miesto paplūdimiai: Žirmūnų, Valakupių I, Valakupių II, Žaliųjų ežerų ir Salotės ežero. Iš paplūdimių priežiūrai skirtų lėšų pagal Lietuvos higienos normą HN 92:2007 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“ organizuota maudyklų vandens kokybės stebėseną, atliekami maudyklų vandens mikrobiologiniai tyrimai (8 kartus per sezoną) 7 maudyklose Žirmūnų, Valakupių I, Valakupių II, Žaliųjų ežerų, Salotės ežero, Balžio ir Tapelių ežerų. Panaudotos lėšos – 1060,24 Eur.

Miesto ūkio ir transporto departamento Šilumos ir vandens ūkio skyrius. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje geriamojo vandens tiekėja ir nuotekų tvarkytoja UAB „Vilniaus vandenys“ 2016 m. visuomenės sveikatos priežiūrai skyrė 1713,59 tūkst. Eur ir įgyvendino su visuomenės sveikatos priežiūra susijusius šiuos Europos Sąjungos projektus:

1. Vandentiekio bei nuotekų tinklų plėtra sodų bendrijų teritorijose Antakalnio gyvenamajame rajone – 1612,8 tūkst. Eur.

2. Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra Šnipiškėse – 1,56 tūkst. Eur.

3. Nuotekų tinklų plėtra Baltupių gyvenamajame rajone – 99,23 tūkst. Eur.

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje šilumos tiekėjas nuo 2015 m. iki 2016 m. Vilniaus elektrinėje Nr. 2 atliko katilų degiklių rekonstrukciją, įdiegė selektyvines NOx mažinimo sistemas, dėl to NOx emisijos neviršija 100mg/Nm³. Numatytos investicijos siekė 3,61 mln. Eur.

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje šilumos tiekėja UAB „Vilniaus energija“ 2016 m. užbaigė dvejų investicinių projektų, mažinančių oro taršą Vilniaus mieste, įgyvendinimą: „E-2 katilo PTVM-100 Nr. 4 NOx mažinimas, Elektrinės g. 2, Vilnius“ (investicinio projekto vertė – 2108433,73 Eur be PVM) ir „Nox mažinimo priemonių įrengimas vandens šildymo katilams Nr. 6 ir Nr. 7 termofikacinėje elektrinėje Nr. 2, Elektrinės g. 2, Vilnius“ (investicinio projekto vertė yra 2383186,83 Eur be PVM).

Miesto ūkio ir transporto departamentas Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšomis įgyvendino 3 priemones: „Triukšmo valdymo funkcijos įgyvendinimas“, „Treniruoklių, įrengtų viešosiose erdvėse, remontas ir naujų įrengimas“ ir „Dviračių ir kito bevariklio transporto takų ir kelių, kitų su tuo susijusių infrastruktūros elementų projektavimas, įrengimas ir priežiūra“, kurio metu perasfaltuota 1050 m Medėinos gatvės dviračių tako, dalį lėšų skiriant iš visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos 2016 m. priemonėms vykdyti skirtų lėšų. Panaudotos lėšos – 55774,03 Eur. **VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖ**

Miesto ūkio ir transporto departamento Miesto tvarkymo ir aplinkos apsaugos skyriaus Aplinkos apsaugos poskyris. Savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšomis 2016 m. įgyvendinta 18 projektų ekologinio ir aplinkosauginio švietimo temomis: „Vilniaus žaliosios viešosios erdvės vietos bendruomenėms“, TV laida-konkursas „Pradėk nuo savęs“, „Kita forma Vilniuje“, „Kita forma muziejuje“, „Miesto sanitarai“, „Gyvas dvaro parkas“, „Edukacinių programų Antakalnio seniūnijos gyventojams organizavimas Neries pakrantėje“, „Gyvename prie Neries!“, „Žalioji mokykla rūbas“, „Laimingas vanduo – laimingas žmogus“, „Gamta – mūsų namai“, „Mokau rūšiuoti“, „Vilniaus visuomenės ekologinės savimonės ugdymas tiriant aplinką“, „Ornitologiniai takai ir paukščiams ir vilniečiams“, „Kai žinau, jaučiuosi saugiau“, „Projekto „CoolŪkis“ tvaraus gyvenimo būdo ir sodininkavimo mieste pamokėlės“, „Ažuolai Karoliniškių seniūnijos teritorijoje“, „Miesto regioniniai parkai – edukacinė aplinka gyventojų ekologinės savimonės ugdymui“, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2016 metų visuomenės aplinkosauginio švietimo projektų atspindėjimas savaitraštyje „Žalioji pasaulis“. Ekologinio švietimo programų rengimui ir įgyvendinimui skirta – 34800,00 eurų.

Įgyvendinant projektus aplinkos apsaugos klausimais visuomenei organizuota: 99 mokymai (kūrybiniai-praktiniai seminarai, paskaitos), kurių trukmė apie 200 val., 44 ekskursijos, 4 konferencijos, 6 konkursai, 6 parodos ir 20 kitų aplinkosauginių renginių. Apie vykdomus aplinkosauginius projektus parengti TV reportažai, išleisti leidiniai, paskelbti straipsniai spaudoje, plačiai veiklos aprašytos įvairių įstaigų interneto puslapiuose. Programos dalyviai sėkmingai tobulino gamtamokslinę kompetenciją, ugdėsi gamtojautą, geriau pažino Vilniaus aplinką, įgijo aplinkos tyrimo įgūdžių, mokėsi pažinti, įvardinti ir spręsti aplinkos problemas, surado patikimų partnerių aplinkosauginei veiklai vykdyti, patyrė ne vieną atradimo džiaugsmą.

Savivaldybei pavaldžių įstaigų aplinkosauginiui švietimui skirta – 17300,00 eurų. Įgyvendinta 10 projektų: Kompleksinė aplinkosauginio švietimo edukacinė erdvė „Miestiečio sodas“, „Verkių sodas“, „Mes – gamtos dalis“, „Labas, gamta! Štai ir aš!“ (Pradinių klasių mokinių tiriamojo darbo gebėjimų ugdymas Vilniaus žaliosiose aplinkose), „Moksleivių darnaus judumo kampanija Vilniaus mieste“, „Eksperimentinės darnaus vystymosi pamokėlės“, „Kas aš be medžio, be vandens, be paukščio?“, „Saulėto oranžinio traukinio kelionė per Lietuvą“, „Mano mažas pasaulis gamtos kraitėje“, „Žaliojo Vilniaus vaikai“. Įgyvendinant projektus aplinkos apsaugos klausimais visuomenei organizuota: mokymai (kūrybiniai-praktiniai seminarai, paskaitos, ekskursijos – apie 230 val.), 7 konferencijos, 15 konkursų ir viktorinų, 5 parodos ir kiti renginiai, įstaigų aplinkoje kuriamos ir ugdymo procese naudojamos edukacinės erdvės, apie projektus parengti TV reportažai, išleisti leidiniai, paskelbti straipsniai spaudoje, plačiai veiklos aprašytos įvairių įstaigų interneto svetainėse. Programos dalyviai sėkmingai tobulino gamtamokslinę kompetenciją, ugdėsi gamtojautą, geriau pažino Vilniaus aplinką, įgijo aplinkos tyrimo įgūdžių, mokėsi pažinti, įvardinti ir spręsti aplinkos problemas, surado patikimų partnerių aplinkosauginei veiklai vykdyti.

III SKYRIUS

VALSTYBINIŲ (VALSTYBĖS PERDUOTŲ SAVIVALDYBĖMS) VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ (VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪRA SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE ESANČIOSE IKIMOKYKLINIO UGDYMO, BENDROJO UGDYMO IR PROFESINIO MOKYMO ĮSTAIGOSE UGDOMŲ MOKINIŲ PAGAL IKIMOKYKLINIO, PRIEŠMOKYKLINIO, PRADINIO, PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMAS, VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMAS, VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENA) VYKDYMAS SAVIVALDYBĖJE

PIRMASIS SKIRSNIS

VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪRA SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE ESANČIOSE IKIMOKYKLINIO UGDYMO, BENDROJO UGDYMO IR PROFESINIO MOKYMO ĮSTAIGOSE UGDOMŲ MOKINIŲ PAGAL IKIMOKYKLINIO, PRIEŠMOKYKLINIO, PRADINIO, PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMAS

Sveikatos priežiūrą Vilniaus miesto vaikų ugdymo įstaigose vykdo 105 ikimokyklinio ugdymo įstaigų visuomenės sveikatos priežiūros specialistai ir 89 bendrojo ugdymo mokyklų visuomenės sveikatos priežiūros specialistai (toliau – VSPS). Pagrindinės veiklos – vaikų sveikatos stebėseną ir sveikatos stiprinimas.

Ikimokyklinio ugdymo įstaigose sveikatos priežiūros veiklą vykdančios VSPS organizavo ir vedė 2123 renginius, kuriuose dalyvavo 57 635 vaikai, jų tėvai bei pedagogai, bendrojo ugdymo mokyklose – 4524 renginius, kuriuose dalyvavo 15 9498 mokiniai, jų tėvai bei pedagogai.

Aktualiausios problemos, į kurias orientuota vaikų sveikatos mokymo ir ugdymo veikla, – tai nesveika mityba ir fizinio aktyvumo stoka, vis dažniau tarp vaikų ir paauglių pasitaikančios patyčios ir smurto apraiškos, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimas, nesaugus elgesys namuose, mokykloje, gatvėje.

Eil. nr.	Projektas /programa / prevencinė veikla	Tikslai, uždaviniai	Renginių skaičius	Dalyvių skaičius
1.	Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos programa „Be iliuzijų“, skirta 5–8 klasių mokiniams.	Programos tikslas – suteikti mokiniams ir jų tėvams bei pedagogams žinių apie psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo žalą ir pasekmes, ugdyti socialinės atskirties gebėjimus, didinti	372	9423

		motyvaciją sveikai gyventi.		
2.	Rūkymo prevencijos ir intervencijos projektas „Antinikotininis klubas“.	Projekto tikslas – bendrojo ugdymo mokyklų pedagogams, psichologams, VSPS suteikti žinių ir įgūdžių, kaip dirbti su jaunimu, siekiant jiems pagalbą norint mesti arba nepradėti rūkyti.	203	2507
3.	Lytiškumo ugdymo ir LPL profilaktikos programa, skirta 9–18 metų vaikams ir jaunimui.	Keturių lygmenų programos tikslas – vaikų ir paauglių lytiškumo sampratos ir su lytiškumu susijusios teisingos elgsenos formavimas, lytiškai plintančių ligų profilaktika.	398	5462
4.	Emocinio raštingumo gerinimo projektas „Atverk paguodos skrynelę“ 9–11 metų vaikams, išdalinta apie 6000 skrynelių.	Projekto tikslas – prisidėti prie vaikų psichikos sveikatos stiprinimo, suteikiant žinių ir priemonių, padedančių saugoti ir rūpintis savo bei artimųjų psichikos sveikata.	1	Apie 6000
5.	Psichikos sveikatos stiprinimui skirtas mokinių eilėraščių konkursas „Labai paprastas konkursas – 2016“ skirtas 1–12 klasių mokiniams.	Tikslas – formuoti teisingą vaikų požiūrį į draugystę, suteikti vaikams galimybę kurti bei vystyti kūrybinį potencialą, parodyti vaikams, kad visada būtina kurti saugią, jaukią aplinką ir gerus tarpusavio ryšius su aplinkiniais, kad vaikai pamatytų, jog geri norai ir linkėjimai visuomet teigiamai veikia santykius.	1	
6.	Vaikų ir paauglių traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencijos programa „Sužalojimų anatomija“.	Programos tikslas – sumažinti vaikų nelaimingų atsitikimų skaičių, suteikiant žinių ir ugdant savisaugos įgūdžius.	129	3380
7.	Vaikų ir paauglių traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencijos projektas – vaikų plaukimo mokyklėlė „Super Varlytė“ skirta 1–4 klasių vaikams.	Tikslas – išmokyti vaikus plaukti bei saugaus elgesio vandenyje ir prie vandens įgūdžių.	31	Apie 500
8.	Vaikų sveikatos stiprinimo projektas „Sveiki ir fiziškai aktyvūs vaikai – sveika visuomenė“ skirtas 2–4 klasių mokiniams.	Tikslas – įvertinti ir sustiprinti Vilniaus miesto mokyklų pradinių klasių moksleivių fizinę sveikatą, organizuojant teorinius/praktinius užsiėmimus ir įtraukiant visus vaikai įtaką darančius žmones (bendraklasius, mokytojus ir tėvus).	1	50
9.	Žinių ir mąstymo žaidimai (protų mūšiai) „Protonautai“ sveikatos	Tikslas – stiprinti vaikų psichinę sveikatą, skatinti „sveiką“ tarpusavio	2	679

	tema 5–12 klasių mokiniams.	konkurenciją, ugdyti gebėjimus dirbti komandoje, pozityviai mąstyti, priimti atsakomybę už savo veiksmus, būti tolerantiškais, padėti vienas kitam.		
10.	Akcija, skirta rūkymo prevencijai: „Obuolys vietoje cigaretės“.	Tikslas – atkreipti visuomenės dėmesį į tabako poveikį ir žalą.	1	900
11.	Rūkymo prevencijos akcija „Gimiau nerūkantis“.	Tikslas – atkreipti visuomenės dėmesį į tabako poveikį ir žalą.	1	16
12.	Onkologinių ligų prevencijos renginys „Diktantas, virstantis gražiausiu laišku mamai ir tėčiui“ skirtas 1-4 klasių mokiniams.	Akcijos tikslas – atkreipti dėmesį į sergamumą onkologinėmis ligomis ir į jų prevencijos svarbą.	2	6141
13.	Akcija „Pertrauka tyloje“.	Tikslas – paminėti Tarptautinę triukšmo suvokimo dieną ir atkreipti dėmesį į visiems aktualią triukšmo problemą, ugdyti vaikų supratimą apie triukšmą, siekiant ne tik pabrėžti didesnę jų jautrumą neigiamam triukšmo poveikiui mokykloje, namuose, renginiuose, bet ir ugdyti atsakomybę dėl pačių keliamo triukšmo.	1	25181
14.	Gyvenimo įgūdžių ugdymo socialinis projektas „Teoriniai – praktiniai sveikos mitybos mokymai“ skirti socialiai remtiniams ir globos namų vaikams ir paaugliams.	Projekto tikslas – ugdyti savarankiškumą, mokyti pasigaminti sveiko maisto patiekalų, skatinti taisyklingą mitybos kultūrą, elgesio prie stalo etiketą.	8	126
15.	Edukacinė programa „Sveikos akys“ skirta vaikų regėjimo išsaugojimui ir stiprinimui.	Programos tikslas – supažindinti su akių funkcijomis, nusilpusios regos ar regėjimo nebuvimo požymiais ir pojūčiais, rizikos veiksniais, keliančiais pavojų akims, mokoma suvokti neigiamų emocijų įtaką regėjimui, kaip saugoti akis kasdieninėje veikloje. Vaikai turi išmokti įvairių metodų, naudojamų regos stiprinimui (akių raumenų atpalaidavimo pratimų, psichinės įtampos šalinimo metodų, kvėpavimo pratimų, kurie stiprina regėjimą, atsipalaidavimo metodikų regėjimo gerinimui, plastiškų akies judesių ir koncentracijos), individualių ir grupinių edukacinių žaidimų, kurių	91	2184

	Iš viso (1. + 2.):	373	28669	69208	92,5	14	182	39	157

TREČIASIS SKIRSNIS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJOS: VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMAS IR STEBĖSENA

VEIKLOS SKIRTOS DARBINGO AMŽIAUS ASMENIMS

Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras 2016 m. įgyvendino toliau išvardytas veiklas.

„Šeimų mokyklėlė“ – programa, skirta nėščiąjų ir pagimdžiusių moterų švietimui bei sveikatinimui. Būsimos ir esamos mamos konsultuojamos įvairiais aktualiais klausimais. Įgytos teorinės ir praktinės žinios bei įgūdžiai padeda tėvams saugiai, atsakingai ir sveikai auginti vaikus. 2016 m. perskaitytos 36 paskaitos, vyko 6 muzikos terapijos užsiėmimai, dalyvių skaičius – 1019.

„Šeimų mokyklėlėje“ skaitytų paskaitų temos:

- Saugios kūdikių ir vaikų aplinkos kūrimas.
- Vaikų infekciniai susirgimai. Vaikų skiepų kalendorius.
- Nėščiosios ir vaiko burnos sveikata.
- Sėkmingas žindymas arba žindymo mokslas paprastai.
- Mityba nėštumo ir žindymo metu. Nėščiosios organizmo pokyčiai.
- Sąmoninga tėvystė.
- Motinystės melancholija ar jau pogimdyvinė depresija. Kas tai? Ir kaip jos išvengti?
- Kūdikių ir vaikų alergija maistui.
- Prieraišioji tėvystė vaiko raidos ir ugdymo (-si) požiūriu.
- Kūdikių saugaus miego rekomendacijos.
- Muzikos terapijos užsiėmimai.

Tėvystės įgūdžių lavinimo programa „Tėvų grupės“ skirta ikimokyklinio amžiaus vaikų, pradinukų bei paauglių tėvams. Vienu metu skirtingose grupėse tėvai gilina žinias ir lavina auklėjimo įgūdžius. Programa trunka 10 savaičių, susitinkant vieną kartą per savaitę. Užsiėmimo trukmė 2 val. Grupės dalyviai kartu atlieka pratimus, kurie formuoja tėvystės įgūdžius. Diskusijos, apibendrinimai padeda įgytą patirtį taikyti namuose, kasdieninėje aplinkoje, tiek susidūrus su problemomis, tiek išgyvenant džiaugsmingas akimirkas. Pasibaigus programai tėvai išmoksta naujų, efektyvesnių bendravimo su vaikais būdų. Tėvystės įgūdžių lavinimo programa padeda tėvams atrasti būdus, padrašančius vaikus priimti save tokius, kokie jie yra, bei padėti jiems siekti savų tikslų palaikant ir taikiai. Visa tai taikytina tiek šeimos santykiuose, tiek santykiuose su kolegomis ar kitoje aplinkoje. 2016 m. programoje dalyvavo 144 tėvai. Buvo organizuotos 12 tėvų grupių.

Programos „Nėščiąjų mankšta“ tikslai – didinti Vilniaus mieste gyvenančių besilaukiančių moterų fizinį aktyvumą, gerinti jų fizinį pasiruošimą nėštumui ir gimdymui. Vyko grupiniai kineziterapijos užsiėmimai besilaukiančioms moterims. Per 2016 m. įvyko 170 užsiėmimų, dalyvių skaičius – 1020.

Programos „Mankšta po gimdymo“ tikslai – didinti Vilniaus mieste gyvenančių neseniai gimdžiusių (per praėjusius 12 mėn.) moterų fizinį aktyvumą, padėti moterims grįžti į fizinę formą, buvusią iki nėštumo. Vyko grupiniai kineziterapijos užsiėmimai neseniai pagimdžiusioms moterims. 2016 m. įvyko 92 užsiėmimai, juose dalyvavo 482 moterys.

Programos „Dubens mankšta“ tikslai – didinti Vilniaus mieste gyvenančių moterų informuotumą inkontinencijos prevencijos klausimais, vykdyti inkontinencijos prevenciją specialiais fiziniais pratimais. Vyko grupiniai darbingo amžiaus (vyresnių nei 40 m.) moterų kineziterapijos užsiėmimai. Per 2016 m. įvyko 50 užsiėmimų, kuriuose dalyvavo 299 moterys.

Programos „Dubens dugno funkcinis tyrimas“ tikslai – didinti Vilniaus mieste gyvenančių pagimdžiusių moterų ir visų vyresnių nei 40 m. amžiaus moterų informuotumą inkontinencijos prevencijos, sveikatinimo ir fizinio aktyvumo klausimais.

Per 2016 m. įvyko 2 dubens dugno funkcijos tyrimai, kurių metu dubens dugno funkciją išsityrė ir individualiai su kineziterapeute dubens dugno stiprinimo klausimais konsultavosi 24 dalyvės.

Programos „Mažylių mankšta“ tikslai – didinti Vilniaus mieste gyvenančių jaunų šeimų (auginančių 3–10 mėn. amžiaus mažylius) informuotumą kūdikių raidos ir sveikatinimo klausimais, nuo pat gimimo formuoti fizinio aktyvumo įpročius. Per 2016 m. įvyko 90 užsiėmimų, kuriuose dalyvavo 450 tėvelių su kūdikiais.

Jogos seminarų ciklo tikslai – didinti Vilniaus mieste gyvenančių moterų fizinį aktyvumą, didinti informuotumą kūdikio raidos ir sveikatinimo klausimais. Biuras organizavo teorinius-praktinius seminarus nėščiosioms, moterims, auginančioms kūdikius nuo 3 iki 10 mėn. amžiaus. Per 2016 m. įvyko 8 teoriniai-praktiniai seminarai, juose dalyvavo 90 moterų.

Programos „Kūdikių masažas“ tikslai – didinti Vilniaus mieste gyvenančių jaunų šeimų (auginančių 2–10 mėn. amžiaus mažylius) informuotumą kūdikių raidos ir sveikatinimo klausimais. Biuras organizavo praktinius seminarus mamoms ir tėčiams kartu su kūdikiais nuo 2 iki 10 mėn. amžiaus. Per 2016 m. įvyko 7 praktiniai seminarai, juose dalyvavo 67 dalyviai.

Seminarų ciklo „Judesio mokykla“ tikslai – didinti darbingo amžiaus žmonių fizinį aktyvumą, informuotumą sveikos gyvensenos, fizinio aktyvumo, ergonomikos, įvairių judėjimo ir atramos sistemos ligų prevencijos klausimais. Biuras organizavo teorinius-praktinius (3 akad. val. trukmės) seminarus įvairiomis su fiziniu aktyvumu susijusiomis temomis. Seminarų metu dalyviai susipažino su žmogaus anatomijos ir biomechanikos pagrindais, sužinojo, kaip pasirinkti sau tinkantį sveikatai palankų fizinį aktyvumą, mokėsi kineziterapijos pratimų. Seminarus vedė kvalifikuoti kineziterapeutai. Per 2016 m. įvyko 10 teorinių-praktinių seminarų, kuriuose dalyvavo 196 dalyviai.

Programa „Darbuotojų sveikatos stiprinimas“ Vilniaus miesto savivaldybėje veikiančiose įmonėse ir įstaigose. Programos uždaviniai – sumažinti darbuotojų sergamumą, padidinti darbuotojų darbo našumą, padidinti darbuotojų pasitenkinimą darbu, formuoti darbuotojų žinias ir įgūdžius, didinti motyvaciją rūpintis savo sveikata.

2016 m. programa buvo įgyvendinta šiose įmonėse: Vilniaus pataisos namuose, AB TEO, „Omnitel“, UAB „Eltel Networks“, Lietuvos darbo biržoje, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijoje, UAB „Mano būstas“, Centrinėje projektų valdymo agentūroje, Vilniaus teritorinėje ligonių kasoje, Valstybinėje vaistų kontrolės tarnyboje.

Programos turinys:

- Fizinis aktyvumas. Sporto treniruotės, šiaurietiškojo ėjimo mokymai, praktinė paskaita „Mankšta darbo vietoje“.

- Sveika mityba ir nutukimo prevencija. Kūno masės analizė (KMI, vidinio kūno riebalų lygio, riebalų bei raumenų masės nustatymas). Dietologo paskaita „Kaip sveikai maitintis darbo vietoje?“. Individuali mitybos konsultacija pagal indikacijas.

- Psichikos sveikata (streso kontrolė ir kt.). Praktinė paskaita „Antistresinė relaksacija“. Praktinis užsiėmimas „Juoko pratybos darbingumui gerinti“.

- Rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimo prevencija. Paskaitos: „Mitai ir faktai apie alkoholį“, „Priklausomybių psichologiniai aspektai ir psichologinė pagalba darbingo amžiaus žmonėms“, „Nerūkau. Kaip padėti sau ir kitiems neberūkyti?“

- Sveikatos sauga ir stiprinimas, bendrieji sveikos gyvensenos ir ligų prevencijos klausimai. Paskaitos: „Įveikime vėžį drauge“, „Saugokime savo akis“.

2016 metais įmonėse buvo suorganizuota 190 teorinių ir praktinių užsiėmimų. Dalyvių skaičius – 2430.

Projektas „Mankšta darbo vietoje“ skirtas išmokyti įmonių darbuotojus, dirbančius kompiuterizuotose darbo vietose, mankštos pratimų, siekiant išvengti sveikatos sutrikimų. Praktiniuose mokymuose „Mankšta darbo vietoje“ dalyvavo 712 darbuotojų (30 praktinių paskaitų).

2016 m. lapkričio mėnesį buvo organizuota konferencija „Darbuotojų sveikatos stiprinimas“. Dalyvių skaičius – 100. Konferencija buvo skirta įmonių ir įstaigų atstovams, atsakingiems už darbuotojų sveikatos stiprinimą įmonėse.

Atvirų paskaitų apie emocinę sveikatą tikslas – didinti visuomenės psichikos sveikatos raštingumą, parodant, kokią svarbią vietą žmogaus gyvenime užima psichikos sveikata, ir siekiant sumažinti neigiamą visuomenės nusistatymą psichikos sveikatos klausimais. Paskaitose dalyvavo apie 500 įvairaus amžiaus Vilniaus miesto gyventojų.

Projekto „Šeimų klubas“ tikslas – stiprinti šeimos narių sveikatą ir skatinti aktyviai bei sveikai leisti laiką drauge. Programą „Šeimų klubas“ apima aktyvios ir meninės nemokamos veiklos šeimoms.

Grupinių mankštų darbingo amžiaus žmonėms (mankštos Vingio parke ir „*Fitness Boot Camp*“) tikslas – didinti Vilniaus mieste gyvenančių, darbingo amžiaus žmonių fizinį aktyvumą, stiprinti jų sveikatą, teikti kineziterapines konsultacijas. Po užsiėmimų ciklo pastebėtas didesnis darbingų žmonių fizinis aktyvumas, pagerėjusi kaulų ir raumenų funkcinė būklė, didesnė ištvermė, jėga, geresnė pusiausvyra ir sąnarių paslankumas. Per 2016 metus įvyko apie 90 renginių, į kuriuos susirinko apie 1000 dalyvių.

Biuras prisijungęs prie Europos judriosios ir sporto savaitės 2016 m. rugsėjo 11–18 dienomis organizavo įvairias nemokamas fizinio aktyvumo veiklas: atviras treniruotes Vingio parke, šiaurietiškojo ėjimo žygius, organizavo motyvacinius pašnekesius ir masinę mankštą, dviračių žygį, karate mokyklos treniruotes, žingsniamačių akciją. Dalyvių skaičius apie 140.

Minėdamas Europos supratimo apie antibiotikus dieną (lapkričio 18 d.) Biuras organizavo akciją „Peršalimas? Gripas? Pasveik be antibiotikų!“ Akcijos tikslas – informuoti Vilniaus miesto gyventojus apie atsakingą antibiotikų vartojimą. Lapkričio 16–23 dienomis Vilniaus visuomenės sveikatos biuro specialistai teikė rekomendacijas pirminės sveikatos priežiūros įstaigų lankytojams, kaip teisingai ir atsakingai vartoti antibiotikus; ragino gyventojus nevartoti antibiotikų be gydytojo paskyrimo ir nevartoti antibiotikų likučių. Akcijos buvo organizuojamos VŠĮ Antakalnio poliklinikoje, VŠĮ Šeškinės poliklinikoje, šeimos medicinos centruose. Akcijos dalyvių skaičius – 4200.

Biuras su akcija „Važiuok dviračiu saugiai“ dalyvavo renginyje „Velomaratonas 2016“. Dalyvavimo tikslas – skatinti, kad dviratininkai važinėtu laikydamiesi saugumo patarimų, sumažinti dviratininkų traumų. Renginio metu buvo teikiamos saugaus važiavimo dviračiu instrukcijos, dalijamos dviratininkų apsauginės liemenės ir apsauginiai diržai su šviesą atspindinčiais elementais. Akcijos dalyvių skaičius – 500.

Vilniaus visuomenės sveikatos biure ištikus metus vyksta pagalbos metantiems rūkyti terapinė programa „Jūs galite mesti rūkyti“. Dalyviai gali prisijungti bet kuriuo metu ir dalyvauti užsiėmimuose. Per 2016 metus vyko 45 užsiėmimai, kuriuose dalyvavo 270 asmenų.

Vilniaus visuomenės sveikatos biuras kartu su pirminės sveikatos priežiūros įstaigomis 2016 m. vykdė edukacinę Širdies ir kraujagyslių ligų (ŠKL) ir cukrinio diabeto rizikos grupės asmenų sveikatos stiprinimo programą. Dviejų mėnesių trukmės programos metu užsiėmimus vedė gydytojai kardiologas, dietologas, kineziterapeutas ir psichologas. Dalyviai buvo supažindinami su ŠKL rizikos veiksniais, jų korekcijos ir prevencijos galimybėmis, sveikos mitybos reikšme, fizinio aktyvumo reikšme, streso įtaka ŠKL ir streso valdymo metodikomis. Programa buvo organizuojama Antakalnio, Karoliniškių, Vilniaus rajono centrinėje ir Šeškinės poliklinikose. Programos pradžioje ir pabaigoje buvo matuojama dalyvių kūno masė, kūno masės indeksas (KMI) ir liemens apimtis. Programos metu buvo suteikta 196 individualių konsultacijų ir sudaryta tiek pat individualių mitybos planų. Nuolat vyko grupinės mankštos su kineziterapeutais. Pasibaigus programai dalyvių kūno masė vidutiniškai sumažėjo 2 kg; KMI vidutiniškai sumažėjo 0,7 vnt.; liemens apimtis vidutiniškai sumažėjo 3 cm. Programą baigė 196 gyventojai.

Onkologinių susirgimų prevencija. 2016 m. spalio mėn. Vilniuje važinėjo troleibusas su priminimu moterims pasitikrinti dėl krūties vėžio (spalio mėnuo pasaulyje minimas kaip kovos su krūties vėžiu mėnuo).

Programa „Bėgimo akademija“. Vilniaus miesto Vingio parke buvo organizuojama gegužės, birželio ir liepos mėnesiais. Programa skirta darbingo amžiaus asmenims. Dalyviams organizuotas praktinis bėgimo treniruočių kursas ir teorinė paskaita apie bėgimą bei sveiką mitybą. Įvyko 21 užsiėmimas (3 grupės po 7 užsiėmimus). Visame bėgimo akademijos kurse dalyvavo 150 žmonių.

Šiaurietiškojo ėjimo užsiėmimai pradendantiesiems ir pažengusiems asmenims organizuoti Vilniaus miesto parkuose ir išvažiuojamųjų žygių metu. Užsiėmimų tikslas – skatinti gyventojų fizinį aktyvumą, populiarinti šiaurietiškąjį ėjimą, pagerinti laikyseną bei eiseną, pagerinti fizinę būklę, suteikti žvalumo ir pasitikėjimo savimi. Iš viso 2016 metais šiaurietiškojo ėjimo renginiuose Vilniuje dalyvavo 840 asmenų.

Biuras organizavo ir šiaurietiškojo ėjimo bei pėsčiųjų sveikatingumo išvažiuojamuosius žygius po Lietuvos regioninius parkus. Iš viso organizuota 5 žygiai, dalyvavo 280 dalyvių.

Mokyklų ir darželių kūno kultūros pedagogams organizuoti 3 teoriniai-praktiniai užsiėmimai „Šiuolaikinė kūno kultūros pamoka: iššūkiai ir perspektyvos“. Sporto pedagogai gavo teorinių ir praktinių žinių bazę, kurią sėkmingai galės pritaikyti kūno kultūros pamokose. Organizuoti 3 renginiai, kuriuose dalyvavo 148 sporto pedagogai iš įvairių mokyklų.

VEIKLOS, SKIRTOS SENJORAMS

2016 m. biure prasidėjo programa senjorams „Sveikatos akademija“, kurios tikslas – didinti Vilniaus mieste gyvenančių vyresnio amžiaus žmonių fizinį aktyvumą, užtikrinti sveiką senėjimą vyresnio amžiaus asmenims, sumažinti sveikatos sutrikimų neigiamą poveikį gyvenimo kokybei, savarankiškumui ir darbingumui bei mažinti senų žmonių socialinę atskirtį. Vilniaus miesto senjorai dalyvavo:

- grupinėse mankštose – tai daugiausia populiarumo tarp senjorų susilaukusi veikla. Biuro specialistai pateikė daugybę fizinę būklę stiprinančių pratimų, parengė metodines rekomendacijas, kaip savarankiškam atlikti pratimus;
- šiaurietiškojo ėjimo mokymuose – kelis kartus per savaitę senjorai buvo kviečiami pažygiuoti žaliaisiais miesto parkais su šiaurietiškomis lazdomis. Visi norintys išmokti žygiuoti šiaurietiška buvo apmokyti kvalifikuotų ėjimo instruktorių;
- šokių pamokose – kurios sulaukė nemažo būrio entuziastų. Išskirtinai senjorams pritaikytos pamokos sukūrė teigiamą požiūrį į šokius, kas lėmė malonias pažintis ir geresnę savijautą;
- meno terapijos užsiėmimai – jų metu senjorai galėjo laisvai eksperimentuoti su dailės terapijos priemonėmis, išreikšti susikaupusius jausmus, spręsti kylančius sunkumus saugioje aplinkoje;
- edukacinių paskaitų metu senjorai klausėsi paskaitų apie fizinio aktyvumo naudą, griuvimų prevenciją, išmoko sveikos mitybos paslapčių, susitiko su psichologėmis, akių gydytojais, pozityvios komunikacijos treneriais.

2016 m. pavasarį buvo įvertinti dalyvių sveikatos rodikliai (kraujospūdis, atlikta kūno kompozicijos analizė, įvertintas fizinis aktyvumas ir pajėgumas bei kt.). Pasibaigus programai dalyviai gavo parengtas metodines rekomendacijas savarankiškam mankštų atlikimui namuose. Programoje dalyvavo apie 3000 senjorų.

2016 m. rudenį įvyko baigiamasis metų renginys, skirtas paminėti Tarptautinę pagyvenusių žmonių dieną. Šio renginio metu dalyviai klausėsi paskaitos apie žolelių rinkimo ir brandinimo subtilybes, dalyvavo praktikume, kaip atpažinti naudingąsias sveikatai žoleles, varžėsi intelektų kovų mūšyje ir bendroje šokių pamokoje. Šio renginio tikslas buvo stiprinti senjorų psichinę sveikatą, skatinti užsiimti aktyvia fizine veikla, būti tolerantiškus, patrauklia forma suteikti žinių apie sveikatos raštingumą.

Per 2016 metus senjorams įvyko apie 1000 renginių (įskaitant grupines mankštas, žygius, paskaitas, kitus sveikatos stiprinimo užsiėmimus), kuriuose dalyvavo apie 4000 skirtingų dalyvių.

IV SKYRIUS
SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOJI PROGRAMA

PIRMASIS SKIRSNIS
SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS
LĖŠOS

(tūkst. Eur)

Eil. nr.	Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų šaltiniai	Surinkta lėšų
1.	Savivaldybės biudžeto lėšos	-
2.	Savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos	341,0
3.	Savanoriškos fizinių ir juridinių asmenų įmokos	-
4.	Kitos lėšos	-
5.	Lėšų likutis ataskaitinių biudžetinių metų pradžioje	129,8
Iš viso:		470,8

ANTRASIS SKIRSNIS
SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS
LĖŠOMIS ĮGYVENDINTOS PRIEMONĖS

(tūkst. Eur)

Eil. nr.	Programos / priemonės poveikio sritis	Vykdytų Savivaldybės visuomenės sveikatos programų, priemonių skaičius	Skirta lėšų	Panaudota lėšų
1	2	3	4	5
1. Savivaldybės kompleksinės programos				
	-	-	-	-
2. Savivaldybės strateginio veiklos plano priemonės				
2.1.	Psichikos sveikatos stiprinimo, savižudybių ir smurto prevencija	2	16,2	16,2
2.2.	Alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija	2	7,8	7,8
2.3.	Užkrečiamųjų ligų prevencija ir kontrolė	-	-	-
2.4.	Psichosocialinė ir fizinės medicinos pagalba vaikams, senyvo amžiaus žmonėms, neįgaliesiems bei jų artimiesiems ir neapdraustiems privalomuoju sveikatos draudimu asmenims	2	5,8	5,8
3. Bendruomenių vykdytų programų / priemonių rėmimas				
3.1.	Psichikos sveikatos stiprinimo, savižudybių ir smurto prevencija	10	108,0	108,0
3.2.	Alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija	4	10,8	10,8
3.3.	Užkrečiamųjų ligų prevencija ir kontrolė	4	30,5	30,5
3.4.	Psichosocialinė ir fizinės medicinos pagalba vaikams, senyvo amžiaus žmonėms, neįgaliesiems bei jų artimiesiems ir neapdraustiems privalomuoju sveikatos draudimu asmenims	8	61,1	61,1
3.5.	Kitos sritys	-	-	-

4. Kita				
4.1.	Aplinkos sveikata (triukšmo prevencija, geriamojo vandens, maudyklų vandens stebėsena)	3	58,1	55,8
		Iš viso lėšų:	298,0	296,0
